

Didžiosios Pasaulio Grumtynės

PETRAS BLOZNELIS

Dar niekad pasaulis nėra buvęs tokioj padėty, kokioj jis po II Pasaulinio karo randasi. Nors karas oficialiai pasibaigė prieš dešimt metų, bet dar ir šiandien neprieita prie tvarkos. Tose didžiose demokratinio bloko ir komunistinio fronto rungtynėse įtrauktas visas pasaulis ir nėra ženkli, kad ta kova greit baigtųsi. Tarptautinių įvykių raida rodo, kad tos grumtynės nesibaigs tol, kol abu frontai nesusitiks karo laukuose ir ten neįspres pasaulio ateities.

Jėgų santykis abiejų frontų yra nelygus. Demokratinio bloko pusėje yra didelė persvara. Toji persvara yra visose gyvenimo srityse: ginkluose, ekonominė, žmonėmis ir kt. Todėl nėra abejonės, kad susirėmimo atveju ir laimėjimas bus laisvojo pasaulio pusėje. Tačiau, demokratinis blokas, kad ir būdamas galin-gesnis už komunistinį frontą, neišnaudoja tos savo persvaros; jis visu pokario laiku net traukiaisi atgal.

Maskvos Silpnosios pusės
Šiandien Maskva vengia ir bijo tiesioginiai įsivelti į konfliktą (karą) su akarais. Ji prie savo dabartinės padėties negali vesti didesnio karo, nes pačioj konflikto pradžioj pasireikštų vidinis neramumas. Pavergtos sukiltų, o vidinė kova yra sunkesnė už išorinę. Be to, ji karo metu sunkiai galėtų sukontroliuoti kariuomenės dalinius, kuriuose b tų daugiau pavergtų tautų žmonių. Rusijos valdovai tą visą gerai numato, bet griečiausiai slepia nuo pasaulio vadydami priešingą kryptimi propogandą. Tačiau, tas galima pastebėti iš jų vedamos politikos. Jie šaukia, rečia, net karu Vakarams grėsina, bet kada demokratinis blokas pradeda griečiau kalbėti, jie darosi minkštesni. Reiškia, Maskvos didesnė galybė gsdinime kaip veltimuose. Ji gali gsdinti karu Vakarus, bet ji karu nepagąsdins pavergtų tautų; pavergtos tautos laukia karo.

Visos tautos turi teisę į laisvę
Pasaulis prie dabartinės padėties pasilikti, nes ji yra daugeliui valstybių, ypatingai Vidurio Europos, per daug neteisinga ir skaudi. Šimtai milijonų žmonių negali pasilikti tame kalėjime, jie pradėtą kovą tęs iki pergalės, nes kiekviena tauta turi teisę į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Taika kitų tautų sąskaitoj nėra taika, o yra tik pradžia naujoms audroms pasaulyje sukelti.

Kaikurie Vakarų politikai dar vis galvoja, kad vieną dieną Maskvos valdovų pasikeis pažiūros į pasaulio užvaldymą ir jie pradės su Vakarams nuosirdžiai bendradarbiauti, duodant geruolu pavergtoms tautoms laisvę. Toks galvojimas yra didžiausias stabdys aktyvios politikos ir prigaudinėjimas pačių savęs. Reikia nepamiršti, kad Maskvai lygiai toks pat priešas JAV, Anglija, V. Vokietija ir kiti demokratiški kraštai, kaip ir pavergtos tautos, kurios kovoja dėl savo krašto laisvės. Ičia tik toks skirtumas, kad prie šių laisvų kraštų ji dar neturi galimybės prieiti, bet ji to siekia ir siekia atkakliai.

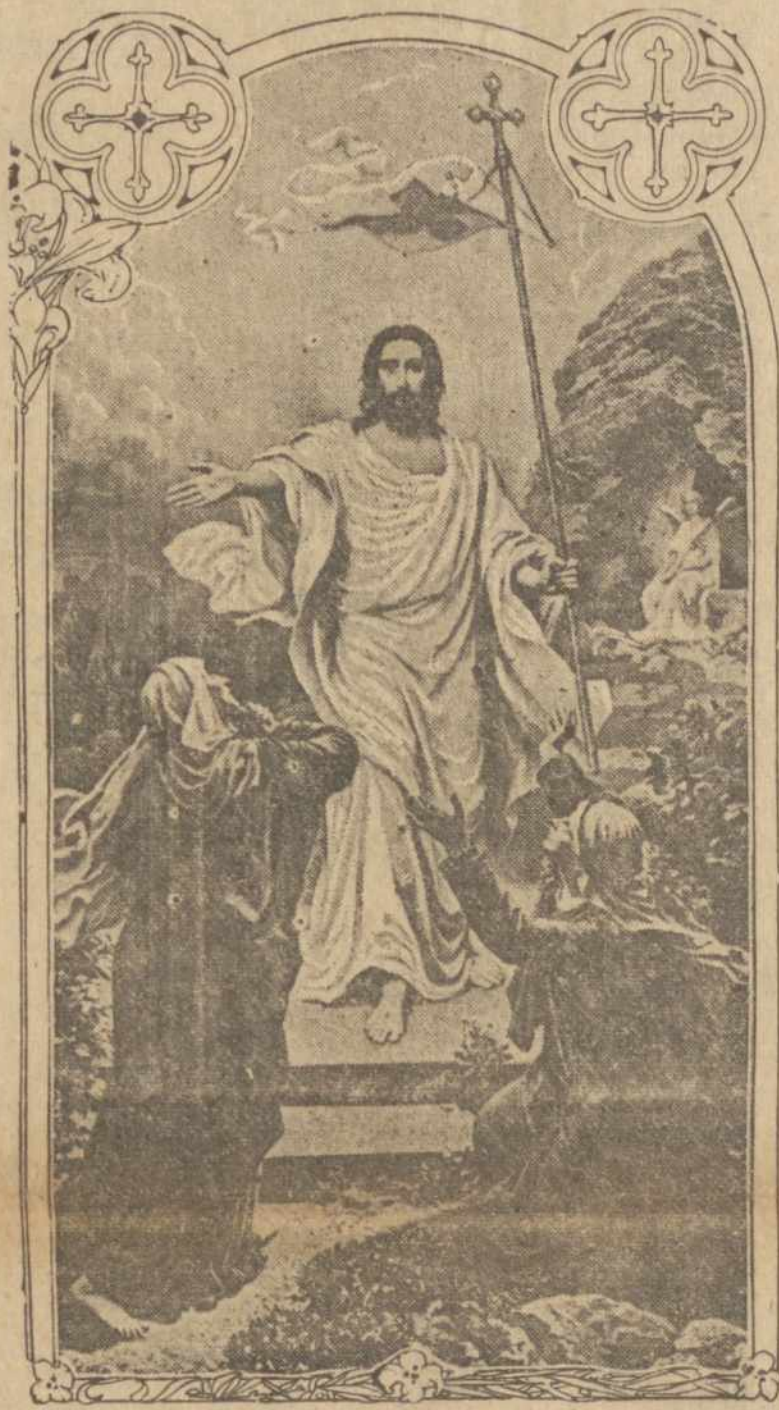
Tuščios pastangos
Sunku net suskaičiuoti tės visas konferencijas, kurios vyko po II Pasaulinio karo, bet jose nei vienas klausimas nebuvo išspręstas ir nepažengta nei mažiausias žingsnis prie taikos, o kariauta jau buvo daug kartų, net ir šiandien kariaujama. Tai, negalima teikti daug vilčių ir būsims konferencijoms, kuriuose dalyvaus Maskvos atstovai; jose niekuomet nebus galima tiek pavergtų tautų, tiek viso pasaulio likimą išspręsti teisingais ir teisėtais pagrindais ir įgyvendinti tikrąją žodžio prasmę taiką.

Paskutiniu laiku vėl kalbama apie keturių didžiųjų susitikimą. Nieks nebūtų priešingas jų susitikimui, jei tokiuose susitiki-muose būtų vadovaujamas grynai teisės ir teisingumo pagrindais ir sprendžiama ne kaikiurios, o visos pasaulio problemos; tokie susitikimai net būtų pagaidaujami. Tačiau kiek gyvenimas parodė, tokiose konferencijose teisė ir teisingumui nebuvo skirta atitinkama vieta. Komunistai visuomet suktais būdais sugebėdavo sprendimus pakurti savo naudai. Ir berdrai konferencijose pamirštama, kad prie tikros taikos yra tik vienas kelias, tai teisės ir teisingumo kelias. Teisingais pagrindais sudaryti nutarimai bei susitarimai nereikėtų slėpti nuo žmonių,

Nr. 13 WORCESTER, MASS., Balandžio (April) 1, 1954 Vol. XLVII

Sveiki Sulaukę Linksmų Velykų Svcncių! Aleliūja!

PRISIKĖLIMAS

Kalėdų šventėmis džiaugiamės, nes į žemę Kristus ateina. Pasaulis susilaukė didžiausio džiaugsmo, nes Dievas žmogaus asmenyje atėjo į pasaulį ir pasiliko su žmonėmis.

Žmonės Kristų vadino pranašu. Jį garbino. Bet tie patys žmonės — minia, fariziejų sukurstyta, šaukė, kad Kristų nužudyti, prikalta prie kryžiaus. Ir privertė Romos pretorių pasirašyti mirties sprendimą.

Pasmerkus Jėzų mirčiai, vedė siauromis Jeruzalės gatvėmis, uždėję Jam ant pečių didelį ir sunkų medžio kryžių. Minia Jį lydėjo į Galgotos kalną, juokėsi ir pamegdžiojo, bet ji to siekia ir patys nežinojo.

Pagaliam Pasmektasis prikalamas prie kryžiaus ir pakeliamas tarp dviejų piktadarių. Jezus kenčia didžiausius skausmus. Pagaliau saulė aptemo, žemė, sudrebėjo, žmonės apėmė siaubas ir pradėjo išibėgioti į šalis. Jezus po didelių skausmų mirė.

Sekmadienio rytą saulutė užtekėjo nepaprastai skaišti. Marija ir Magdalena skubėjo prie Kristaus kapo. Bet priėjusios kapą nusigando, nes rado akmenį atristą ir tuščią karstą. Jos susijaudinusiios pamato nepažįstamą asmenį, kuris pasako, kad Mokytojas prisikėlė.

Jei Kristus nebūtų nugalėjęs mirties, jei nebūtų prisikėlęs, tuščias būtų mūsų ti-

nes teisingumas viešumos nebijo; tik tokie veiksmai prieina slėpti, kurie neatitinka teisės bei teisingumo principams.

Pareiga savo tautai
Kadangi Lietuva tų audrų maišatyje yra labai daug nukentėjusi ir net šiandien ji yra negirdėtu žiaurumu naikinama, todėl kiekvieno lietuvių pareiga būdinti pasaulio apsnudusią sąskaitą, kad laisvasis pasaulis ne tik žodžiu užjaustų, bet ir veiksmais prisidėtų prie greitesnio laisvės atgavimo. Mums yra džiugu, kad daugelis JAV aukštųjų pareigūnų jungiasi į tą mūsų žūtbutinę kovą.

PRIEŠ NAUJĄ BERLYNO BLOKADĄ VAKARINĖS VALSTIJOS PROTESTUOJA

Berlin. — Trylika ekstra traukiniai su kroviniais pristatys atsargas į vakarinį Berlyną iš priežasties komunistinės rytinės Vokietijos kelio blokados. Jungtinų Valstybių, Britanijos ir Prancūzijos Aukštoji Komisija pasiuntė protesto notą G. M. Puškiniui, Sovietų komisijonieriumi. Bonne, vakarinės Vokietijos vyriausybė per dieną svarstė ką daryti dėl padidintų taksų už susisiekimą tarp vakarinės Vokietijos ir Berlyno vakarinės dalies, nutarė varyt ekstra traukinių. Tuo tarpu Vakarinės Vokietijos Bundestay vienbalsiai pareiškė savo didelį susirūpinimą apie padidintus mokesčius ir sakė, jog padidiniai nuo 100 iki 1100 nuosimėčių buvo viai be pagrindo. Jau Vakarinė Vokietija atidėjo savo prekybos derybas su rytine krašto dalimi apie taksų padidinimą. Vakarinės Vokietijos alijantų vyriausybė laiko taksų padidinimą kaipo sulaužymą 1949 me-

ty sutarčių, del Berlyno blokados baigimo. Vakarinio Berlyno miesto vyriausybė paskyrė 1,000,000 markių (\$250,000) sunkvežimių vairuotojų subsidiją, kovot prieš rytinės Vokietijos komunistų blokadą.

Šioji subsidija padengia tikrai dviejų savaitų laikotarpį. Vyriausybė apskaitliavo, kad pakeltos taksos kainuos sunkvežimių kompanijom 41,000,000 markų (\$9,758,000) kas metai, sulyginant su 4,443,000 markėm (\$1,295,000) kiek turėjo mokėti pereiniais metais, pagal seną kainą.

Kada blokada įėjo galėn sunkvežimiai po keturis į valandą vietoj kaip paprastai 20 iki 25 praėjo sieną. Kad išvengus padidintus mokesčius, raginama išnaudojti alijantams vežt visus atsargas lėktuvais tarp ankščiau.

Reikalauja Aiškaus Pasisakymo

Kongreso nariai ir visuomenės balsai šaukia, kad prezidentas Eisenhoweris aiškiai pasisakytų ar gins Matsu ir Quemoy salas. Karinė vadovybė mano, kad prezidento nenoras aiškiai pasisakyti, kaip padarys su tų salų gynimu, padrasina Kinijos komunistus ruošti karui ir net gali pulti kalbamas salas. Komunistai yra įsitikinę, kad gali jėga užimti salas, ir Amerika turės skaitytis su įvykusių faktu, kad dėl to Kinijai karo neskelbs.

Valstybės sekret. Dulles, grįžęs iš Tolimųjų Rytų, privčiai pareiškęs, kad aiškiai nepasisakant, tuo labiau atiduodant Matsu ir Quemoy salas Kom. Kinijai, Amerikos politika Azijoje gali susilaukti katastrofos.

Tikimasi, kad artimoje ateityje p. prezidentas apsispręs dėl Formozos politikos ir aiškiai pasisakys.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Lietuvoje Okupantai Įvykdė "Rinkimus" Į Augščiausiają Tarybą

Iš Vilniaus gaunama "Tiesa" rašo, kad vasario 27 d. Lietuvoje okupacinė Rusijos valdžia darė rinkimus į augščiausiają Lietuvos Tarybą. "Tiesa" džiūgauja, kad "nūsugriaunamasis komunistų ir nepartinių blokas rinkimuose iškovojo pilnutinę pergalę". Neaišku, iš ko iškovojo, gal ir liaudies, iš Lietuvos žmonių, su kuriais partijai tenka kovoja, kaip su priešais, nes rinkimuose galima išstatyti kandidatus tik komunistų partijai ir tikrai vieną sąrašą, už kurį tikrai ir galima buvo balsuoti. Vis dėlto įdomu, kad, nežiūrint kompartijos spaudimo; 5-se apygardose rinkimai neįvyko, o ir ten, kur rinkimai padaryti, vis dėlto buvo balsuotojų, kurie balsavę prieš tuos komunistų partijos kandidatus. Kadangi sovietiniai rinkimai visai nenumato balsavimų prieš kandidatus, tai įdomu, kaip tas faktas galima buvo įvykdyti?

chasko, Kuzniecov; Panevėžys — Mironov, N. Vilnia vienintėlį deputatą rusų — Sviscišov. Ir taip kiekvienam rajone vis po rusą, du net ir ten, kur gyvena vien lietuviai, kaip Dūkštas — Ivanov, Daugai — Lopoto ir t.t.

Chruščiov Spaudžia

Po rinkimų Lietuvai įsakyta "pakelti žemės ūkio produktų gamybą", visų pirma "vištuomeninę gyvulininkystę". Tuo tikslu įsakyta sėti daug kukurūzų, kurie turi būti skiriami pašarui, nes Lietuvoje jie beveik neprinoksta.

Taip paspaudžio Lietuvos ūkininka, kuris Rusijoje pagarsėjęs, kaip pirmaeilis pieno produktų gamintojas ir bekonų augintojas. Bekonų rusams, žinoma, nereikia nes kur ten apie bekonus galvosi, jei nėra jokios mėsos, bet susirūpinta pieno gamyba, ir pirmasis dėmesys sutelktas ties pienininkyste. Lietuva Rusijai turės pgaaminti pieno.

Spaudžia rusai Lietuvą. Apie Nemuno arba Neris užtvankas jau užmiršo okupantas. Tiltų statyba taip pat užmiršta. Užtai spaudžiama Lietuva kirsti miškus ir gaminti sukraunamus namus, kurie gabenami į Rusiją. Užtai Lietuva turi maitinti Maskvą pienu ir sviestu; ne liaudį, bet sovietinius didžiūnus, partijos ponus.

ZEMĖS DREBĖJIMAS

— MANILA. — žemės drebėjimas pietinėse Filipinų salose išvarė tūkstančius žmonių iš namų, užmušė nemažiau 16 asmenų, šimtai sužeisti. Drebėjimas tęsėsi septynias valandas. Mindanao, Negro ir Panay salos daugiausia nukentėjo.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVIS"

ŠIAIP IR TAIP

Rašo V.

PREZIDENTAS Eisenhoweris paskyrė republikoną Stassoną nauju savo kabineto nariu ir pavedė jam pareigą įsikišti būdų prikalbinti pasaulio valstybes ausiginkluoti ir vengti karo.

AMERIKOS Kongreso komisija apklausinėjo eilę Amerikos ūzinio vadų ir bankininkų, tikslu patirti, kodėl Wallstryte šėnų kainos pakilo 54 nuosimčiai per 16 mėnesių. Nužvelgiama, ar nėra kraštui sveika, nes kvėpia spekuliacija.

AMERIKA ir Rusija planuoja apsikeisti ūkininkų delegacijomis, kurios pasiūžūrėtų kaip pas vienas kitą vedama žemės ūkiai.

DEMOKRATŲ partijos vadai jau pradėjo ruošti Amerikos Prezidento rinkimams 1956 metais. Partijos vadas Stevenonas ir New Yorko gubernatorius Harriman turėjo privatų pasikalbėjimą.

PRIEŠ paskutinį pasaulinį karą daugelis Amerikos lietuvių atsimena kaip kiekvieną pavasarį būdavo ruošiami visokios ekskursijos į Lietuvą. Dabar Lietuvą valdo prasciausia santvarka pasaulyje, kuri neleidžia net amerikoniškam uodui nosį į Lietuvą nuekskursuoti.

CHURCHILLAS pasiuntė Washingtonui protestą prieš projektą paskelbti ir Potsdamo konferencijų protokolą, kaip buvo paskelbta Jaltos. Paskelbimo nori republikonai, kurie mano, čia bus medžiagos prieš demokratų rinkimų metu.

WASHINGTONE lankėsi žymus indusų vadas, Menon, kuris, sakoma, atvežęs Prezidentui Eisenhoweriui Indijos premjero Nehru laiška, raginantį neitralizuoti Formosa salą ir priimti raudonus kius į United States.

AMERIKOS profesorių algos siekia nuo \$6,000 iki \$10,000 per metą ir todėl nėra gamėtinios. Fordo fondas pasiūlė universitetams 50 milijonų dolerių, prie kurių prašo sukelti kitus 50 milijonų, ir padidinti profesoriams algas.

VAKARŲ Vokietijon atbėgo rytų Berlio operos galva, Kleiberis, ir pareiškė, nebegalėjęs toliau kėsti komunistų kišimasi į operos meno reikalą. Sako, operas jie liepdavo propoganda daryti.

KOMUNISTAI pralaimėjo rinkimus Indijos Andra provincijoje ir dabar svarsto kitusy rinkimuose nedalyvausti, bet siekti valdžią smurtu pasigrobt.

KINŲ nacionalistai pagrobė tris Sovietų laivus su lenkų jūrininkais. Visi prašė leisti apsigyventi Amerikoje, ir jų prašymas, nežiūrint Maskvos protesto, patenkintas.

PATYRUSIOS, kad Naujoje Zelandijojej esama 40,000 nevedusių vyrų perviršis, daugelis Anglijos merginų padavė prašymus leisti joms ten emigruoti.

LIETUVOS FILMA

Worcester, Mass.
Sekmadienį, balandžio 3-čią dieną, 3:30 val. po piet., Juozas Januškevičius rodys istorinę Lietuvos Filmą, Lietuvių Piliėčių salėje, 12 Veronog gatvės. Filma visai skirtinga nuo ankščiau rodytų ir gaminta Liet. Nepriklausomybės metais. Tai reti proga pamatyti savo kraštą, todėl visi skaitlingai kviečiami atsilankyti. Filma naturalėse spalvuose. Prisi-lietuvišką spaudą.

Regėėjai minkite Nepriklausomą Lietuvą! Sykiu paremsite savo

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HARTFORDO LIETUVIAI

Sukaktinis Klubo Bankietas, Lietuva Filmose, Mūsų Jauna Kompozitorė.

VIETOS Liet. Pil. Klubas gražiai paminėjo 15 metų savo klubo rūmų įsigijimo sukaktį sekmad, 27 d. kovo bankiete, kuriame dalyvavo virš 300 žmonių — daugumoje klubo nariai ir narės. Bankieto rengimo komisiją sudarė du direktoriai — p. A. Rekus ir B. Vedeikis, pastarasis yra klubo vicepirmininkas ir jųjų gospadinės. Bankiete svečių nuotaika buvo gera, bet meninės programos nebuvo, valgių ir gerimų visiems pakako.

Bankieto kalbų programą atidarė klubo pirm. p. Adv. Pulk. Leonas Mašiotas, tarė įžanginį žodį ir pristatė programos vedėjų klubo direktorių pirm. p. F. Haiką, kuris pristatė tarti žodį prie garbės stalo sėdėjusius buvusius pirmininkus klubo, taipgi, miesto burmistrą De Lucco ir JAV Kongreso narį p. Sadlek, pastarasis pasakė gerą kalbą primindamas lietuviams Lietuvos ir kitų kraštų politinę nelaimę ir vergiją už geležinės uždangos ir pažadėjo iš savo pusės ginti lietuvių tautos laisvės reikalus JAV Kongrese.

Reikia pabrėžti faktą, kad klubo rūmų įsigijimas, kai visi buvę pirmininkai priežė ir ilgiausiai klubui vadovavę, klubo rūmų ir jųjų remontų reikalus vedę, dešimtmetį pirmininkavę, J. Pilky pasisakė, kad tie pirmieji klubo rūmų įsigijimo metai nebuvo lengvi ir klubo rūmų nupirkimas su apie 8,000 dol. buvo sunki našta. Tačiau da bar klubas skolų neturi, jo gražieji rūmai ir auditorija tapo Hartfordo ir apylinkės lietuvių centru visokios veiklos ir sueigų. Tai nuopelnai J. Pilky-Pilkausko ir jo bendradarbių per tą dešimtmetį jo klube vadovybės. Dabartinis klubo pirmininkas gerb. Adv. Pulk. Leonas Mašiotas pabrėžė sakydamas: "Dabar visų mūsų, klubiečių, ir visos lietuvių kolonijos žmonių pareiga rūpintis mūsų klubo ateicia, jo gerbuviu, nes mūsų lietuviškos bendruomenės gerovė ir garbė priklausys nuo mūsų klubo įtakos Hartforde ir valstijoje," tai rimtas žodis. Panašiai pasisakė buv. Pirm. Teisėjas Frank Mančiūnas, jo žodžiai taipgi palydėti aplodismentu kai kitų kalbėtojų. Žodžiu, sukaktuvinio bankieto įspūdziai neblogi.

Nors bankieto bilieto kainą buvo tikrai \$2.00, bet esu tikras, kad peño paliks iš bankieto, nes klubo narys, gerb. Karlonas, žymus laidotuvių direktorius (graborius) iš New Britaino aukojo 100 dolerių nupirkimui bankietui alaus. Garbė klubui turėti tokį gerą narį ir remėją gerb. p. Karloną, kuris gyvus klubiečius vaisinga, mirusius gražiai palaidojo. Gėles stalų papuošimui aukojo Park Studijos sav. gerb. Kripai, o p. Abečiūnas iš New Britaino parūpino maistą ir už visą dešimtinę priedo davė.

Lietuva Motuzų Filmose

Sekmad. 27 d. kovo parapijos salėje buvo rodomi filmininkų Motuzų paveiksłai iš Lietuvos anų laisvės ir nepriklausomybės laikų. Vietos lietuviai dar kartą turėjo progą pamatyti senąją tėvynę ir jos kylančią kultūrą bei gražiuosius Lietuvos vaizdus ir nevienam iš stebėtojų šisrdį suskandėjo, ašara per veidą nukrito matant tų laikų Lietuvą ir žinant kas dabar dedasi Lietuvoj maskolių žandarų valdomoj. Nevienas iš spektatorių matė ne tik tai gimtinio krašto vaizdus, bet ir savo gimtinius namus ir miestelius bei ūkes. Štai kame gludi lietuvių širdžiai skausmas, malonus prisiminimas ir Lietuvos vaizdų grožiu pasigerėjimas.

Mūsų Jauna Kompozitorė

Gerb. ponio Eleonora Miniukenė neapsakomai darbinga muzikė. Ji turi tiek darbų, tiek energijos, kad iš šalies stebinčiam žmogui jos veikla atrodo jog neįmanomo viską ką ji daro atlikti. Ji turi nemažai pareigų lavinime choristų (parapijos, vargonais bažnyčioje aptarnauti pamaldas, laidotuves ir vestuves, bet dar atliekamu laiku išlaiko muzikos pedagoginę mokyklą savo bute, kurią lanko 24 mokiniai įvairaus amžiaus. Ši jauna, gabi ir darbinga kompozitorė greta viršminėtų darbų dar laisvoju laiku rašo muzikos kūrinius.

Jos muzikos studijoje mokiniai kelėtos tautybių vaikai ir mergaitės—lietuviai, latviai, estai, italai, amerikoniai ir vokiečiai. Gerb. p. E. Miniukienė laisvai vartoja keleta kalbų, tatau nenuostabu, kad jos mokinių sudėtis mišri pagal tautybes. Džiugu, kad lietuviai visgi daugumoje jos studijoje. Vietos LB apylinkės šulai rengiasi pravesti LB Tarybos rinkimus. Teko girdėti, kad pp. Giedraitis, Morkus, Nenortas ir kiti valdybos nariai jiems skirta pareiga rinkimuose atliks prideramai. Geistina, kad visi lietuviai kogreičiausia registruotusi ir dalyvautų LB Tarybos rinkimuose.

"AL" Rep. VMK

Mix Lemon Juice
AT HOME
TO RELIEVE
RHEUMATIC PAINS

Money Back—If This Recipe Fails Good news travels fast—many of the thousands of folks who now take lemon juice for rheumatic pains—have found that by adding two table-spoonfuls of Allenru to one table-spoonful of Lemon Juice in a glass of water, they get faster relief for the aches and pains caused by rheumatism, lumbago, etc. It's no surprise either, for Allenru is a 25 year old formula to relieve Rheumatic aches and pains. In fact—if it does not help—your money back. What could be fairer? Get Allenru today at any live drugist. Only 50 cents—Do It Now.

KAIP STIPRINTI LIETUVIŠKĄ PAJĖGUMĄ

Negailestingas laikas iš lietuvių kolonijos draugija mūsų tarpo skina senus darbuotojus, nusipelniusius asmenis. Dažnai būdavo, kad lietuviškos organizacijos, nors josje dirbo ir dalyvavo šimtai narių, bet tikrą veiklumą parodydavo tik todėl, kad buvo kam vadovauti kam nuolat skatinti lietuvišką patriotinį darbą. Neuzmerkime akių į tokius reiškinius, kai pastebime, jog viena kita draugija ar organizacija pradeda silpnėti.

Šiais nepaprastais mūsų tautai laikais, mes joku būdu negalime leisti lietuviškam darbu sumažėti. O lietuviškumas aplamai ir viešasis darbas mūsų tautai palaikomas ir sutvirtinamas tik per organizacijas. Tad vietoje vieno pasitraukusio nario, būtina turi atsirasti lietuviškoje veikloje kitas ne mažiau darbštus ir pasišventęs savo tautai asmuo. Ir mes visi, ne atskiri tik žmonės, turime rūpintis lietuviškų organizacijų veiklumu.

Neužmirškime nepakeičiamos gyvenimo taisyklės, kad kiekviena organizacija bus gyva ir veikli, jeigu ji nuolat vis gaus, kaip priimta sakyti, naujo kraujo, naujų narių, kad tuo būdu ji atjaunėtų ir galėtų eiti kartu su gyvenimu. Visuotinas susirūpinimas lietuviškų darbų mus verčia žiūrėti, kad nei vienas lietuviškas židinyš šiais nepaprastai reikšmingais laikais neužgestų.

Čia mes galvojame apie visas organizacijas perdėm, apie visą lietuvišką darbą. Bet, suprantamas dalykas, kad ne toks didelis būtų nuostolis, jeigu susilpnėtų kuri nors vietinio pobūdžio

Moterų Sąjungos Conn. Apskritis Kuopoms

Svarbus Pranešimas

Šiuomi pranešam visų kuopų žiniai, kad labai svarbus pusmetinis Moterų Sąjungos Conn. Valstijoje suvažiavimas įvyks balandžio — April 17 d. 1955, Lietuvių svetainėje, Galway Street, Manchester, Conn. Prasišės 1:30 valandą po pietų.

Kadangi šis suvažiavimas bus priešseiminis ir priešgegužinis, taigi kviečiam visas kuopas skaitlingai atstovų prisijūsti ir pagaminti naudingų įnešimų, kaip seimui taip ir dėl padarymo gegužinės sėkmingos.

Gegužinė šią vasarą įvyks rugpiučio 28 d., Lietuvių darže, Hartford, Conn. Tai tikrai yra gražus daržas prie upės maloniai laiką prapaleisti, tai reikėtų iš anksto galvoti ir svarstyti kaip daugiausia sukvietus viso apskrities lietuvius pasigerėti gamtos grožiu.

C. Žilinskienė, Pirm.
M. Jokubaitė, Raštin.

Cleveland, Ohio

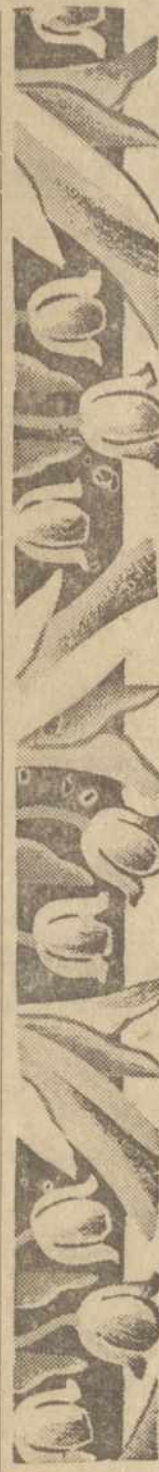
Vis Gėryn — Šokių Jie Eina

Lietuviškon Studentijon! Pernai Akademinis Skautų Sąjūdis atšventė savo veiklos 30-metį. Iki šiol jo nariai emigracijoje dalyvavo Lietuvos Studentų S-gos veikloje kaip pavieniai nariai. Tačiau šiemet — tęsdami savo tradiciją iš Vytauto Didžiojo Universiteto laikų, ASS nariai Liet. Studentų S-gos gyveniman išėina su savo atskiru sąrašu į naujus rinkimus. Buvo laikai, kada stud. skautas — vytiectis. V.D.U-te studentų atsotoybėje kaip pirmininkas jungė visus srovinius ir akademinus sąjūdžius. Taip ir šiemet stud. skautai-tės išėina rinkimuosna savo atskiru sąrašu. Bendras skautiškos obalsis — Dievui, Tėvynei ir Artimui veda šiuos to sąrašo kandidatus, o kartu jis yra artimas ir daugeliui Liet. Stud. S-gos narių. Skautai-tės nuolat budėdami ir skirdami savo dėmesį Stud. S-gos reikalams, toleruos, saugos ir gerbs asmenines nuomones bei daugumės nutarimus. Jie gyvins veiklą, ją plės ir neleis S-gos veiklai "užsnūsti".

Siūloma Liet. Stud. S-gos veiklą kreipti šiuo keliu:

- 1) Kova dėl Lietuvos laisvės, jos vardo garšinimas:
 - a) Plėtimas ir tolimesnis LITUANUS leidimas,
 - b) Artimesnis bendradarbiavimas su kitų tautų studentais, ypač Pabaltijo tautų,
 - c) Studentijos bendradarbiavimas su šiuometiniais lietuvių veiksniais bei organizacijomis,
 - d) Studentų S-gos vidaus veikloje:
 - a) Naujų narių verbavimas, ypač skiriant dėmesį abiturientams,
 - b) Naujų skyrių steigimas,
 - c) Rajoninių suvažiavimų, studijų dienų dažninimas. Kiekvienam S-gos nariai duoti progą dalyvauti nors viename suvažiavime per metus,
 - d) Parlamentarių taisyklių igyvendinimas Liet. Stud. S-goje,
 - e) Rinkiminių nuostatų pakeitimas daugumai priimtina prasme,
 - f) Liet. Stud. S-gos įstatų suderinimas ir skyrių įteisinimas pagal Illinois Čarterį,
 - g) Lituanistinės studijos S-gos ribose: diskusijos, suvažiavimas, konkursai, paskaitos ir t.t.
 - h) Artimas bendradarbiavimas su liet. profesinėmis organizacijomis, kaip inžinierių, gydytojų, teisininkų, mokytojų ir t.t.
 - i) Tėsimas ir rėmimas Studentų Šalpos Fondo,
 - j) Liet. studentų veiklos gyvinimas visame pasaulyje,
 - k) Studentų metrašcio leidimas,
 - l) Tėsimas Studentų Gairių leidimas.

Štai čia yra kandidatai tos ASS sąrašo, kurie vykdys virš išvardintą programą: LSS Centro Valdybon: A. Avizienis, Danguolė Bartuškaitė, Danutė Bartuškaitė, A. Dundzila, J. Karklys, V.

Linksmų VELYKŲ švenčių

nuo

BENNY STRUCKUS

156 MILLBURY STREET

B. STRUCKUS, Meat Market Savin.

Worcester, Mass.

Mažų paršiukų del kepimo, kalakutų ir visko ko tik reikės Velykų pietum.

Geriausios Rūšies Valgius už prieinamiausias kainas. Čia galima gauti galvijienos, kiaulienos, paršienos ir mažų šviežių paršukų tinkamų kepimui, taipgi įvairios paukštienos, konservuotų mėšų.

Specialiai pagamintų klibasų ir kindžiukų; tikro šviežio medaus ką tik išimto iš paties bičių avilių; visokių šviežių ir šaldytų vaisių ir daržovių. Visko ko tik reikia šeiminiškėms.

Linksmų VELYKŲ švenčių

nuo

DR. ANTHONY ARENT

Lietuvis Gydytojas

Vidujinių Ligų Specialistas

Valandos pagal susitarimo

OFISAS: 507 Main St. - Park Bldg.

Room 304—Worcester

Tel. PL 7-2173; namai Tel. PL 6-0671

Linksmų VELYKŲ švenčių

nuo

CAPITAL MARKET

118 MILLBURY STREET

9800-9 11 TEL

Šviešios mėšos, pieno produktai, daržovės, vaisiai, kenuotas maistas, lietuviškai ruginė duona, šviešios ir rūkytos dešros, rauginti kópūstai, kaimiški Chicagos "karalaitės sūriai"—Rūtos saldainiai.

VELYKOMS gausus pasirinkimas paukščių, kumpių ir kt.

— Pristatome ir į namus — Kviečiame atsilankyti!

Linksmų VELYKŲ švenčių

nuo

GENE J. BALCOM (Balčiūnas)

Visiems Klįjantams ir Draugams
ADVOKATAS Reikalui Esant Legališkų Patarimų
Kreipkitės prie Lietuvio ADVOKATO GENE J. BALCOM
525-526 SLATER BLDG. - 390 MAIN ST.
Worcester 8, Mass.

Linksmų VELYKŲ švenčių

nuo

FLOWERLAND

CHANDLER of MAIN STREET

Tel. PL 5-2511

Worcester 2, Mass.

Greenhouses located at

934 West Boylston St.

Linksmų VELYKŲ švenčių

nuo

Advokatų

FUSARO & FUSARO

KAMBARYS 623, CENTRAL BUILDING

332 MAIN STREET - Worcester 8, Mass.

Kamantas ir K. Mikėnas, LSS Garbės Teisman: R. Kezys, V. Pileika ir L. Trečiokas. LSS Revizijos Komisijon: A. Bakaitis, I. Čepėnaitė ir E. Vilkas.

SKS Vinco Krėvės Raštai Clevelando Skautams Clevelando skautės ir skautiškam jaunimui.

"AMERIKOS LIETUVIS"
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription in U. S.	\$3.00	In Foreign Countries	\$4.00
Two Years Subscription	\$6.00	Two Years Subscription	\$6.00
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$2.50

Advertising rates — 10 cents
Single Copies — on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis išleistas šeimadieniais, leidžiama
Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata S. V.	\$3.00	Užsieniuose - Kanadaje	\$4.00
Dviejų Metų	\$6.00	Dviejų Metų	\$6.00
Pusė Metų	\$2.00	Pusė Metų	\$2.50

Prenumeratą prašoma atsiųsti su užskaitymo klensu.
Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto

Entered as Second Class Matter — September 29, 1914, at the Post Office
at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

**Tolimieji Rytai Ir Aukso Dievai;
Musų Civilizacijos Krizės Priežastys.**

Kai žmogaus siela pavergta,
Jo kūnas ir protas vergauja.

SALTOJO karo politika tolimųjų rytų kraštuose mažai pritarimo teranda. Pietrytinėje Azijoje, buvusiose britų ir prancūzų bei holandų kolonijose, komunizmas palaipsniškai žengia pirmyn — sako žmonės išbėgę iš tų kraštų. Mes žinome, kad pietrytinę Aziją valdo aukšnio Dievo — Buddhos bažnyčia ir feodališkoji valdžia. Buddhistų religija, aukšnio Dievo valia ir galybė, lygiai kaip Islamų kraštuose, labai didelę religijos įtaką viešpatuoja. Ir tų kraštų valdymo sistema ir civilizacija nieko bendro (politiniu ir socialiniu atžvilgiu) neturi su vakarų pasaulio krikščioniška civilizacija ir demokratija.

Buddhistai, nors socialiniu, ekonominiu atžvilgiu ubagai, apdriškę ir nedavalgę, bet Buddhos bažnyčios aukšninės! Gražios ir turtingos, tinka į dailės galerijas, nes jų sienos ir stogai iš aukso, dieviškieji stabai ir paties Buddhos statulos aukšninės. Ir šių pietrytinės Azijos kraštų žmonių viltis ir ateitiški gludi Buddhos dievybėje! Jie antipatiški vakarų pasaulio krikščionims ir jų civilizacijai, nes jie žino iš pergyvenimų — europiečių valdymo jiems padarytas skriaudas, todėl komunizmas, nors apgaule papslėptas, jiems atrodo artimesnis negu krikščioniška vakarų pasaulio demokratija ir civilizacija.

Komunistai — rusiški ar kinietiški — moka išnaudoti pietrytinės Azijos kraštų žmones gražiomis pažadų frazėmis ir žadama brolybe ir lygybe. Ir jei komunizmas išsigalės pietrytinėje Azijoje, tai mes matysime Buddhos aukšnių bažnyčių plėsimą, vežimais auksa vežama iš buddhistų kraštų į Peipingą ir Kremlių lygiai taip kaip ispanai vežimais auksą ir sidabrą vežė iš Amerikos indjoniškųjų kraštų į Ispaniją ir Romą praeityje, didžiąją buddhistų apsvylimą komunizmu.

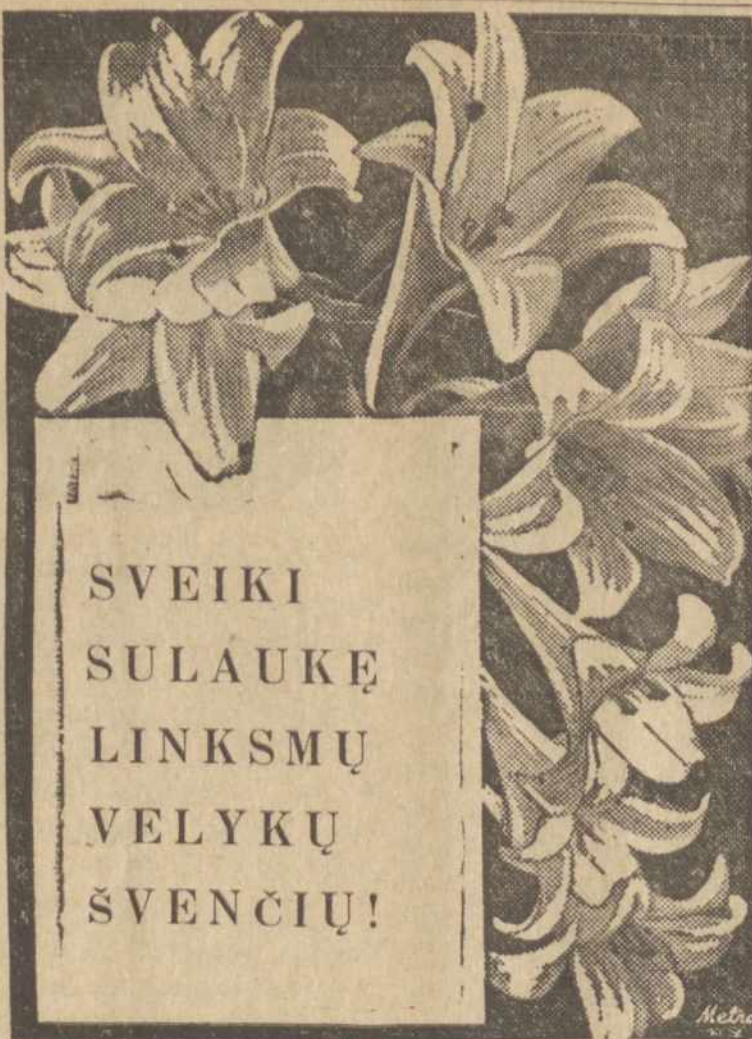
Mūsų krašto valstybininkai nori apsaugoti pietrytinės Azijos kraštus nuo komunistų agresijos, bet britai, prancūzai ir holandai bei kiti europiečiai nesirengia ginti šių kraštų nuo agresijos ir komunizmo, nes jie žino tų kraštų žmonių nusistatymą.

**Krikščioniškos Civilizacijos Krizės
Priežastys Keleriopos**

Vienas britų politinis kritikas, Herbert Westley, rašydamas Manchester Guardian pareiškė: "Mūsų krikščioniškoji civilizacija, politiniu, moraliniu ir socialiniu atžvilgiu, paruošė pati sau neišvengiamąją krizę." Jei kas kitas būtų taip pasakęs, mes ingnoruotume, laikytume desperatišku žmogaus nusiteikimu, o kai britas sako, mes atkreipėm dėmesį į jo pasakį, nes britai per suvirį 300 metų nebuvo desperatai, drąsūs ir taktingi, karingi ir politinėje dorovėje nesąžiningi — imperialistiški. Prie to, jie buvo ir demokratiški, ši faktą rodo jų Magna Charta.

Peržvelgus dabarties politinę, moralinę ir ūkinę padėtį vakarų pasaulyje, panagrinęję vakarų pasaulio "pažangiosios" bažnyčios — reformuotos bažnyčios vadovybėje esamų žmonių nuotaikas ir pasisakymus už idėją ko-egzistencijos su komunizmu, įgijame įspūdį, kad kaip bažnyčia, taip ir valstybė reformuotų krikščionių eina tuo pačiu keliu, vienodai galvoja ir eina šalininkai koegzistencijos idėjos. Ir nenuostabu, kad britai remia ko-egzistencijos idėją siekdami neva išgelbėjimo krikščioniškos civilizacijos nuo visiško sugriovimo atomiško karo katastrofą.

Ar tai pasiekiamas tikslas? Mes labai abejojame. Vienintėlė stipri dinamiška opozicija komunizmui reikiama Romos katalikų bažnyčios vadovybėje ir katalikiškuose kraštuose. Bet romiškos bažnyčios "imperijoje" neviskas tvarkoje, nėra reikiamoji solidarumo. Katalikų akcija iššaudama į opoziciją dažnai nukenčia pati tų šuvių smūgius. Ši faktą visi matome kovose katalikų bažnyčios su valstybe Europoje, matėme ir Lietuvoje, dabar matome Lotinų Amerikoje, ypač Argentinoje ir kitur. Pastaruju laikų dar kartą posikartojto romiškos bažnyčios aukštoje sferose bažnytinė kova su valstybe Ispanijoje, Kardinolo kova su ispanų valdovu, Gen. Franco ir Vatikano pasiuntiniu Ispanijoje. O kai Kardinolas Segura skelbia karą Popiežiaus Nuncijui, jis skelbia pačiam Vatikano Valdovui — Popiežiui. Žinoma, Kardinolas Segura kovą pralaimės, bet gi faktas palieka faktą, kad romiškos bažnyčios viršūnėse ir apaciuose — bažnyčios vadovybėje ir liaudyje — nėra tos vienybės ir dinamiškos jėgos, kuri pastatytų katalikų pavyzdžiu kitoms krikščioniškoms institucijoms siekiančioms išgelbėti krikščioniškąją civilizaciją iš artėjančios mūsų civilizacijai krizės. Ir čia p. Herbert Westley's tezę įrodymui krizės krikščioniškoje civilizacijoje, faktų šviesoje, neginčijama.

SUDIEV, VLIKE!

Populiari amerikony daina "Good Night, Irene", sako: "Sudiev, Irena, sudiev—sueisim tik sapnuose."

Panašų pusiau apgailavimo atsisveikinimą gyvenimas, rodo, mus privers tarti Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo komitetui (VLIKui), nes su kiekviena diena jis vis labiau, matyti, išstoja iš realaus gyvenimo — neštis į sapnų pasaulį.

Kai buvo tikima, kad ant-rasis pasaulinis karas baigsis, kaip pirmasis, taikos konferencija, VLIKas išrodė būtina ir reikalinga organizacija. Visur žydėjo viltis, kad nepriklausoma Lietuva bus (pagal Atlanto Charterį) atstatyta ir Lietuvą paskubomis apleidę frakai bei cilindriai galės grįžti ir Lietuvoje likusiai kovojančiai tautai kaip nors save pateisinti, bent VLIKui ir Tautos Fondu.

Bet antrasis pasaulinis karas, štai, virto šaltu, o dabar, matyti, vystosi į sugyvenimą dviejų vienas kitam duobę kasančių milžinų, atsiskyrusių geležine siena. Taikos konferencijos nebus, kaip, turbūt, nebebus nei Roosevelto - Štalino - Churchillo (cigaretės - pppkės - cigaro) tipo "besiedų" visiems klausimas išspręsti. Be to, iš Lietuvos išbėgę tremtiniai apleido Vokietiją bei Austriją ir pasklido po visą pasaulį. Jie, ypač Amerikoje ir Kanadoje, siekia geriausių darbų, skubiai perkasi nuosavybes, virsta gyvenimų kraštų piliečiais, leidžia jaunimą į aukštus mokslus, ir — eina tais pačiais ištautėjimo keliais (tik, rodo, pagreitintu tempu) kaip senieji lietuviai. Visas rimtas Lietuvos laisvės darbas netrukus guls ant senųjų lietuvių pečių ir tų naujakurių, kurie persiims šių praktiška bei kultūrinė dvasia. Šie seni veteranai jau syki ējo per ugnį ir audras, todėl žino, kaip praktiškiau išlaisvinimo darbą dirbti.

Jų sveiką politinę liniją šiomis dienomis patvirtino mūsų Valstybės departamento Washingtono pasielbtosios Jaltos (Roosevelto - Štalino - Churchillo) konferencijos smulkmenos. Iš jų patiriame, kad Prezidentas Rooseveltas, rodo,

laisvos Lenkijos norėjo netiek iš principo, kiek dėl fakto, kad Amerikoje gyvena apie 10 milijonų lenkų su piliečio teise balsuoti Amerikos Prezidentą bei Kongreso narius. Amerikos lietuviai per pirmą pasaulinį karą patyrė, kad jų stipriausias ginklas yra — organizuotais Amerikos piliečiais veikti Kongreso narius bei Prezidentą, užtarti Lietuvos laisvės reikalą.

Ar įtelpa VLIKas kur nors šiuose rėmuose? Aišku — nei! Jo nariai nėra jokios valstybės piliečiai ir neturi politinės jėgos ką nors spausti. Kur kas pajėgesni pripažintieji Lietuvos respublikos diplomatai. Pajėgesnis net Lietuvos Laisvės (Free Lithuania) komitetas New Yorke, nes jį remia privatinis turtingas amerikiečių fondas, sukurtas kovai prieš rusų komunizmą.

Todėl visai suprantamas pasireiškęs VLIKo gedimas iš vidaus, Jam pasaulio gyvenime jau nebėra tikslios vietos. Iš jo jau viena srovė pasitraukė ir suorganizavo savo "Lietuvos nepriklausomybės" fondą. Be to, VLIKą sudarančių partijų centrai nutarė jį iš Vokietijos iškelti, o tų partijų atstovai VLIKE nutarė jį ten palikti. Prie to viso reikia pridėti amžiną kovą su Lietuvos respublikos pripažintaisiais diplomatais, kuri, tiesa, nėra nusikaltimas, bet, kaip Napoleono policijos viršininkas Fouche sakė apie jo nužudymą kunigaikščio Enghieno — "tai klaida."

Lietuva prašo mus būti Gudrūs kaip žalčiai, O mes žingsniuojame Kaip žasys ir vaikai. Taigi — ne iš meilės mes suėjome, ne su ašaromis išsiskirsime. "Mes turime gyventi ne šiai dienai", sakė baurioje nacių Stuthof stovykloje kankinamas poetas - rašytojas Balys Sruoga. VLIKas kaip tik gyvena tik šiai dienai. O ši diena negali būti amžina. Štai kodėl, turbūt, netrukus mes VLIKui dainuosime "Good-night, Irene." Jo darbą geriau ir sveikiau atliks užsilikusieji Lietuvos diplomatai, Amerikos Lietuvių Taryba, Lietuvos Laisvės Komitetas ir Kanados Lie-

Ką Kiti Rašo

Rusų peniūkšlis.

"Dirvos" korespondentas praneša matęs Švedijoje atsilankiusį Maskvai atsidavusių rašytoją A. Venclovą:

"Man išsiplėtė akys. Aš Venclovą gerai prisimenu iš nepriklausomos Lietuvos laikų. Tada buvo liesas, neblogai išauklėtas berniokas. Šiandien nežmoniškai nutukęs buržujus, išpurtusiu veidu, nukabusiu gurkliu, patenkinta šypsa, lyg taukais įtepta skaurada."

Šilta, matyti, Venclovai šiame pasaulyje. Gal ne šalta jam bus ir kitame?

Lietuvos Laisvės Komitetas

Greta Amerikos Lietuvių Tarybos, kuri dirba tik per Amerikos vyriausybę, New Yorke dar veikia Free Europe organizacijos padalinis Free Lithuania, arba Lietuvos Laisvės komitetas, apie kurį prelatas kun. J. Balkūnas, kalboje Wilkes Barre, Pa., kaip "Garsas" praneša, sakęs:

"Lietuvos Laisvės komitetas New Yorke, remiamas Crusade for Free Europe (privatinės amerikony organizacijos), veikia jau trys metai. Lietuvos išlaisvinimo darbe šis komitetas suvaidina svarbią rolę. Jo pareiga yra patarti, informuoti ir vesti propogandą amerikony įstaigose, vyriausybėje ir visuomenėje. Jis leidžia žurnalą "Lietuva". Ruošia studijoms medžiagą įvairiais lietuviškais klausimais. Komitetui sumaniai vadovauja V. Sidzikauskas ir dirba 10 žmonių. Free Europe organizacija leidžia periodiniai spausdinių, kuriuose ir Lietuvos reikalai dažnai vietos randa. Free Europe radijas atsiliepia į Maskvos propogandą ir atremia komunistų melus. Tikime, kad Radio Free Europe kada nors ir Lietuvą pasieks."

Būtų gerai, jei šis komitetas gudriai sektų kas dedasi Lietuvoje ir periodiniai teiktų mūtų spaudai apdirbtus nių agentūra. Tas mūsų visuomenei padėtų geriau orientuotis visokiose žiniuose.

Kaip Dalyvauti LB Tarybos Rinkimuose

Š. m. gegužės m. 1 d., sekmdienį visoje Amerikoje įvyks JAV Lietuvių Bendruomenės pirmosios Tarybos rinkimai. Bus renkami 27 tos Tarybos nariai slaptu balsavimu. Kiekvienas rinkikas galės balsuoti už bet kuriuos 27 asmenis iš jau pasiūlytų 95 kandidatų. Išrinkti bus, tie, kurie gaus daugiausia balsų.

JAV Lietuvių Bendruomenės vadovybė kviečia Amerikos lietuvių skaitlingai šiuose rinkimuose dalyvauti ir prisidėti išrinkti tuos, kurie per sekančius trejus metus turės vadovauti lietuviškos išlaikymo darbams.

Rinkimuose balsuoti galės kiekvienas Amerikos lietuvis (čia gimęs ar atvykęs, kalbą lietuviškai ar nekalbąs), jei jis: a) 1955 gegužės 1 d. bus nejaunesnis, kaip 18 metų amž., ir b) bus bent už 1954 m. antrąjį arba 1955 r. pirmąjį, pusmetį sumokėjęs tautinio solidarumo įnašus, metams 1 dol. asmeniui.

Numatę rinkimuose dalyvauti, turi galimai greičiau įsiregistruoti LOB-nėje. Tą

Amerikoje, tarp biznio — pramonės galiūnų Mes būsim ne nykštukai, Augštus politikos vadus balsu pasieksim, Net gūdzia naktį. Ir mus' lietuviškos širdies nestelbs Nei partijos, nei gut-taimai, nei televizijų stiebai!

Vyt. Širvydas

Lietuvių Kultūrinis Darželis

New Yorke einanti "Tėvynė" štai ką praneša apie Clevelande veikiančią Lietuvių Kultūrinį Darželį:

"Darželis gražiame Rockefeller parke, kur viso 24 tautų darželiai. Lietuvių geriausioje vietoje ir, rodo, gražiausias. Jis apima 6 akurus. Medelių ir gėlių pasodinta už \$3,000. Jų tarpe SLA, SLRKA ir Anna Kas-kas medžiai. Daržely stovi Dr. Basanavičiaus ir Dr. Kudirkos biustai, Gedimino stulpai, ir palikta vietos poetui Maironiui. Yra Birutės fontanas. Clevelando miesto valdyba davė \$27,000. Lietuviai sukėlė kitus \$27,000. Darželio reikalus veda tam tikras komitetas."

Dypukai nekaip.

SLRKA organe "Garse", Katalikų Akcijos skyriuje, rašoma: "Negeri vėjai mūsų spaudoje pučia prieš Amerikos Lietuvių Tarybą ir VLIKą. Tokias audras ALTas ir BALFas jau sykį pergyveno. Daug metų reikėjo kol susilipdė bendrai politinei veiklai ALT'e ir šalpos darbui BALFe. Bet dabar nusipolitikavę dypukai pradėjo smarkų vaju prieš vienybę dirbančias organizacijas Amerikoje ir Europoje. Sveikiname lietuvius liberalus, kurie tam nepritaria."

Į tai tegalima atsakyti poeto Putino žodžiais: "Vargingos, Tėvynės vargingi vaikai, nekeikime savo skausmingo likimo! Mūs kruvinos skriaudos ir dygūs vargai, ir liūdinciais kryžiais pasvirę kapai — tai sėkla šviesaus Lietuvos atgimimo."

Poetas nei žodžio apie politikierius. Aišku, politikieriai nieko gero niekad Lietuvai nedavė — ir neduos!

V. Šernakys

Clevelando Redaktorių Išleidžia Visų Tautybių Vadovėlių

Clevelando miestas turi All-Nationalities Directory, kuris įtraukia apie 2,000 to miesto 46 tautinių grupių pramonių, klubų, bažnyčių ir kitų organizacijų. Medžiaga, kurią surinko rumunus Theodora Andric, buvo renkama per 25 metus. Andrico yra laikraščio Cleveland Press Tautybių Direktorių. Išleidimą parūpino Cleveland Press ir Folk Arts Association tarp-kultūrinės informacijos grupė su p. Andrica priešaky.

Clevelandas yra kosmopolitinis miestas, lygiai kaip daugumas didelių miestų JAV-ėse. Truputį mažiau negu 15% savo milijono gyventojų — 132,799 — yra svetimšaliai pagal 1950 m. JAV Cenzos skaitlines. Antros kartos clevelandiečių yra apie 300,000.

Aprašydamas kiekvieną tautybę vadovėlis įtraukė bažnyčias, socialinius, kultūrinis ir politinius klubus, susirinkimo vietas, laikraščius, žurnalus ir radio programas. Adresus ir telefono numerius organizacijų ir adresus ir telefono numerius vyriausybių.

Vadovėlis sumini religines šventes, minėjimus, festivalus ir kitus įvykius įvairių tautinių grupių.

Tas Theodore Andrica darbas turėtų būti pavyzdys kitiems miestams.

galima padaryti bet kurios vietovės apylinkės valdyboje ar vietinėje rinkimų komisijoje; taip įsiregistruoti, turės gegužės 1 ateiti į balsavimo patalpą ir balsuoti.

Bet galime įsiregistruoti ir tiesiog L. B-nės centre (LOKO sekretoriats šiuo adresu: Mr. A. Saulaitis, P. O. Box 507, Waterbury 20, Conn.

reikia pasiųsti taut. sol. įnašus ir trumpai žinias apie balsuotoją, vardas, pavardė, amžius, adresas. Taip įsiregistruoti lietuviams galės balsuoti laisvais; jiem į namus bus prisiųsti reikalingi popieriai ir jie savo balsus galės pasiųsti paštu. LOKO įsiregistruoti reikia galimai greičiau, nelaukiant paskutiniosios prieš rinkimus savaitės.

Balsuotoju įsiregistruoti gali kiekvienas pats, bet gali balsuotoją įregistruoti ir kitas, pvz., šeimos nariai, klubų valdybos, draugijų vadovybės ir pan.; tą jie gali padaryti ir bendru sąrašu su aukščiaiu minėtomis žiniomis ir taut. sol. įnašais. Tačiau balsuoti turės kiekvienas tik už save.

L. B-nės organai laiko, kad Tarybos rinkimai yra visų sąmoningų lietuvių reikalas, todėl mano, kad kiekvienas lietuvis turi tautinę teisę rinkimuose dalyvauti.

JAV LB LOKO Prezidiumas

LITERATURA IR GYVENIMAS

Šarūnas

Bailus žmogus.

Nuo amžių amžių pradžios žemėje gyvena žmogus baidlys. Valdžios, ar kurio nors kito autoriteto nuomonė jam yra vienintelis sprendimo mastas. Jis bijo naujo, neįprasto, originalaus. Jie galvoja, maždaug, kaip Stendhalio romane "Raudona ir Juoda" Verriares miestelio inteligentai. Miesto galva, pagal juos, išmintingiausias žmogus. Po juo seką: miesto raštininkas, policijos viršininkas, ir taip toliau.

Lietuvių literatūrinis gyvenimas šiandien savo nuotakomis labai primena aną miestelį. Pas mus, taip pat, dar giliai išsaknijusi baimė savo nuomonę reikšti. Daug kas nori literatūrinį gyvenimą sutvarkyti užsimamos vietos augštumo principu. Tada nereikia ilgai galvoti, kuri knyga geresnė, nes užtenka pažiūrėti, kaip augščiau tam tikra sistema stovi jos autorius. — (Iš poeto Alfonso Niliūno straipsnio "Baimės Kankiniai", Aidų žurnale, spalvyje, 1948 metais).

Velnio garbintojai.

Esame jezidų kraste, arabų Irake. Visur kalnų uolos ir reti, derlingi, prie upelio laukai. Jezidai ramūs žemdirbiai, pripratę prie visokių persekiojimų. Kituose kraštuose žmonės, jei velnią garbina, tai neoficialiai, bet jezidai yra oficialūs šėtono garbintojai. Sakoma, vienas jų vadų dvyliktame šimtmeatyje, Šoikas Adi, buvęs šventas žmogus, kuris pasakęs: Nekeikite neivieno, net velnio". Nuo to laiko jie ir pradėję jo garbinimą, susikūrę keletą nežalinių prietarų. Pavyzdžiui, jezidai nevartoja mėlynos spalvos, nes tai dieviška spalva. Jie nevalgo ridikulių ir salotų, nes, sako, šios dvi daržovės atsisakiusios priglausti velnią po savo lapais, kada jis bėgo nuo Dievo baumės. Gali būti, kada tai seno-

vėje, jezidai garbino saulę, nes dar ir šiandien, pasveikindami jos sugrįžimą pavasaryje, apie savo maldos jie namą apveda baltą jautį. Savo maldose jie šaukia Šamą (reiškia, saulę), vartoja kartu su vardais Jėzaus, Marijos ir kai kurių musulmaniškų šventųjų. Jie pripažįsta šventųjų ir gerojo Dievo buvimą, bet tiki, kad velniui kurį laiką duota laisva ranka pasaulyje. Jie turi maldos namą, kur atšvenčia pavasario atėjimą ir rudens gerybių laiką, bet kalba maldas nelabai. — (Iš Freyja Stark knygos "Baghdad Sketches").

Barzdos Lietuvoje.

Lietuvoje senovės prūsai ir lietuviai želdinosi barzdas. Tai buvo tikra "barzdotų gadyne". Senųjų mūsų kunigaikščių, taip pat, senovės krivių ir vaidylų neįsivaizduojame kitaip kaip ilgomis, dažnai žilomis barzdomis. Vytautas skutosi, kaip ir Jogaila, vėliau ir Jogailaičiai. Vytautas, sakoma, peikęs tuos, kurie barzdomis apsilaisvėję, bet seno lietuvių įpročio neįveikęs. Vėliau, Lietuvos ponija (16 ir 17 amžiuje), kaip Radvilos ir kiti, sekdami Europa, želdinosi barzdas, bet dar vėliau, lietuvių bajorija, kaip ir lenkų, nuo barzdų atsisakė. Jų pavyzdžius pavėikė kaimiečius. S. Daukantas, savo "Bude", pavyzdžiui, rašo: "Jaunimas, iki 40 metų, skutosi, idant pastūki tanki barzda vieputniais susisukusi ant žaidais niuksočių. Devyniolikto amžiaus pusėje barzdos atgyja lietuvių inteligentijoje, tik nes sodžiūje. Čia įtakos darė rusų šviesuomenė. Visi aušrininkai, pavyzdžiui, barzdotti: Basanavičius, Pietaris, Šliupas, Vištelis, Jablonskis, Kudirba, bet barzdas skutosi, abu Vilišiai, Šernas — Adomaitis, Leonas, Mašiotas. Dvidešimtame amžiuje barzdos pas lietuvius išnyksta. — (Iš Lietuviškos Enciklopedijos, II tomas, XLL sąsiuvinys, išleistas 1934 metais Kaune.)

LIETUVOS ISTORIJA SU NAUJOVIŠKA APŽVALGA

"Nors Lietuvos Istorija yra visiems gerai žinoma, aš ją rašau Amerike gimusiems lietuviams, kad geriau suprastų savo tėvų numylėtą Didvyrių Kraštą"

Rašo Vytautas Skrinksa

— Dalis Dvidešimta —

Lietubos ir lenkų valdovas Steponas Batoras, 1579 m., išžygiavo iš Vilniaus su didele kariuomene kariatū prieš rusų carą, dėl Lietuvos teritorijų. Jis turėjo puikų sunkaus svorio kanuolių, kur buvo išlieta Vilniuje. Pirmiausia Batoras apgulė Polocką ir per 3 savaites smarkiaus mūšio, Polockas pateko į lietuvių rankas. Maskva, kur turėjo užėmus Polocką nuo 1563 m. dabar jo neteko ir Polockas sugrįžo po Lietuvą, ir liko jos rankuose iki pirmojo padalinimo.

Karalius Batoras dabar grįžo į Vilnių, nes pinigai dėl šito žygio jau buvo išsekę. Jam reikalinga buvo daugiau pinigų, dėl didesnių karščių žygių prieš Carą, tai jis seimą sušaukė, tuo reikalui, Varšuvą, o kita Vilniuje. Nors buvo jam įvargingai gauti pinigaišią parą, jis vis delto laimėjo.

Taigi 1580 m., vasario mėnesį Batoras vėl išžygiavo į karą prieš rusų carą. Į Livonijos kraštus karalius Batoras paėmė labai svarbią Caro tvirtovę, vardu "Didžioju Luku", ir daug aplinkinių miestų. Irgi Batoras, su didelėmis jėgomis apgulė Pskovą. Jau dabar lietuviai pradėjo atsigaut vardą Europoje, kaipo didelę pasaulio jėgą, nes teritorijoje kur buvo prapuolę nuo 1563 m. dabar po biskų pradėjo būt grąžinamos su kardu ir kanuolėmis (1581 m.).

Bet rusų caras buvo gudrus, ir jis Popiežui pasiūlė kad jis katalikystę priims jeigu Popiežius patars katalikų Batorui nekariaut toliau su Rusija. Taigi Popiežius atsiuntė žinomą diplomata Jezuitą Poseviną, kur ragino Batorą baigti karą su Caru. Batoras sutiko ir sausio 15, 1582 buvo pasirašyta 10 metų karo paliaubos. Per tą sutartį Caras atsisakė nuo visos Livonijos kraštų (Latvia) ir nuo Polocko ir Veližo. Bet jam buvo gražinta tik Didieji Lukai. Po šitos taikos Caras nebenorėjo pereit į katalikybe. Jis mat prigavo ir Popiežių ir karalių Batorą. Jam tik buvo reikalinga laiko savo jėgas sustiprint, kad lietuviai ir lenkai į gilumo Rusijos neįsiveržt. Bet Rusų Caras Jonas IV neilgai laiko turėjo pasidžiaugt su savo gabumu, nes jis mirė 1584 m. Po jo buvo jo sūnus Teodoras per 15 metų caru. Bet jis buvo silpnaprotis ir netikęs jokiems dideliems karišką žygiams, ir kaip jis mirė 1599 m., tai Kalitos dinastija pasibaigė. Po Teodoro Maskvoje prasidėjo perversmo periodas. Tais suirutės metais Lietuva vėl atsiėmė žemių dalis iš Rusijos.

Nors per karaliaus Batoro laikus (1576-1586), Lietuva pradėjo kai kukrias teritorijas nuo rusų atimt (kur

Zigmantas Augustas praleido), bet žmonių gyvenimas buvo sunkus. Paprasta visuomenė turėjo mažas teises, ir buvo dvaro ponų vasalai. Lietuvoje, baudžiava laikai buvo įvesta 1447 metais (tik 17 metų po Vytauto mirties). Baudžiava buvo labai naudinga ir pelninga ponijai. Lietuvoje paprasta visuomenė buvo nemokyta ir mažai kas mokėjo rašyt ar skaityt. Tik ponai buvo mokyti, rašė ir skaitė kelioms kalboms. Baudžiava buvo panaikinta Lietuvoje 1861 m. Visgi ilgas laikotarpis tarp 1447 m. ir 1861 m. Per šitą laiką daug Lietuvos didvyrių ir patriotų žuvo dėl laisvės ir visuomenės teisių ir gerovių. Bet Lietuva, kaip ir kitos tautos vis dar progresą pirmyn į šviesą iš tamsesnių amžių. Vis atsirado drąsuolių, kur kilo prieš karalių ir ponų dideles privilegijas, ir visuomenė vis laimėjo sau naudingesnes gyvenimo teises. Vis ejo gyvenimas pirmyn iš vargo pusės į geresnę ir malonesnę kelią.

Karalius Steponas Batoras nebuvo fanatikas katalikas, bet buvo tolerantas. Jis 1573 m. Varšuvos Konfederacijos Aktu pripažino tikėjimo laisvę. Dabar protestantai Lietuvoje ir Lenkijoje išgalėjo, Lietuvoje miestuose smarkiai buvo įsigalėję Liuterionys per šitą reformo laikotarpį. Bet šitą laiką dar mažai katalikų kunigų mokėjo lietuviškai, nes jie visi parėjo iš Lenkijos. Todėl Vilniaus Vyskupas Protasevičius, norėdamas paruošti kunigų iš savo lietuvių tarpo ir rūpindomasis kovoti su protestantais, atsikvietė į Vilnių Jezuitų (1573 m.). Taigi Vilniaus Akademijos įkūrimas įvyko 1579 m. Ten net 700 studentų pradėjo mokslą iš pradžių, nes jie pirma turėjo vykti į Vokietijos Universitetus. O Vokietijos universitetus linko prie protestantų pusės. Dabar lietuviai vėl daugiau patraukė į katalikišką vagą. Į katalikybę sugrįžo net didžiausiojo protestantų veikėjo Mikalojaus Radvilos (Juodojo) šeima.

Mikalojaus Radvilos sūnus Kristupas Radvila I (Perkūnas) pirmas buvo Lietuvos Lauko Hetmonas, (1579 m.). Tai reiškia lauko kariuomenės maršalka. (Field Marshall, Amerikoniškai). O 1589 m. jis tapo didysis Lietuvos Hetmonas). Popiežius Grigalius XIII patvirtino Vilniaus Akademiją 1579 m. ir davė jai tokias pat teises, kokias turėjo visi kiti Europos katalikiški universitetai ir akademijos. Jau Lietuvoje mokslas padarė didelį žingsnį pirmyn, su įkūrimu pirmos Aukštesnės mokyklos. Akademija greit iškilo ir ilgą laiką buvo centralinė Lietuvos švietimo įstaiga. O 1803 m. Vilniaus Akademija buvo paversta universitetu.

VELYKŲ KIŠKIS

nelietė, bet priėjęs artyn dar gi ištiesė koją, pasisveikino ir apkabinęs pabučiavo į pačius ūsus.

— Labas, prieteliau, — išgirdau, — Taigi kaip seniai besimatėva.

— Labas, — atsakė zuikis ir pasidėjo kašelę ant žemės. — Iš tikrųjų senai. Visi metai jau praėjo.

— Jūros laiko. Sakyk, kurgi bevaikštinėjai?

— O, mano platūs keliai. Pusę Lietuvos apėjau. Pats matai, vaikštau netuščias. Dovanas geriems vaikučiams nešioju. . .

Rudis pažiūrėjo žvairiomis į kašelę, ir suvizgino uodega.

— Gal būti ir mūsų Jonukai ką nors užnešė? — pasidomavo Rudis.

— Žadėjau užnešti. Štai tuos tris margučius Jonukui buvau paskyręs. Tačiau.

— Nu kas?

— Jonukas dovanų nevertas. Sutikusias pakeliui varnos papasakojo man, kad Jonukas tau, gerasis šuneli, šių namų sarge, šį vakarą akmeniui koją pamušė. Jis nedoras vaikas. Matai.

Išgirdus šią žinią, man pasidarė ir šilta ir šalta. — Dieve, — galvojau, — kodėl aš tą šunelį nuskriaudžiau... Kažkas gerklėje kamščiu atsisistojo; norėjau Rudį atsisprašyti. . .

M. R.

Linksmų VELYKŲ švenčių — nuo —

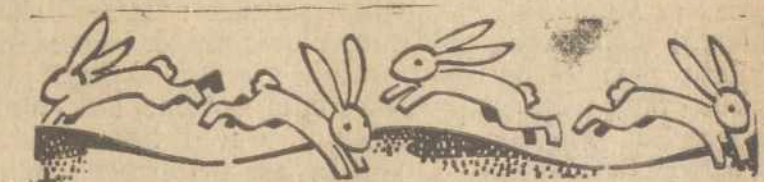
M. G. MASNIK, INC.

3-5 KANSAS STREET

Worcester, Mass.

CALL Worcester PL 3-5401

— VYNU IR LIKERIŲ SANDELIS —

Linksmų VELYKŲ švenčių — nuo —

TADCASTER BEER AND ALE

PHONE PL 5-4334

THE WORCESTER BREWING COMPANY

M. J. STACEY, President

Worcester, Mass.

Hi Neighbor!

HAVE A

'GANSETT

Enjoy The Finer Flavor of Seedless Hops

Distributed by

GEO. LAMOUREAUX AND CO., Inc.

TEL. PL 4-6896

Worcester, Mass.

HEALY AND SULLIVAN

Incorporated

HARVARD

DISTRIBUTORS

1 CONGDON STREET - Worcester 3, Mass.

TELS: PL 4-6857 - PL 4-6858

Kitą savaitę dalis 21-ta

A. SAPOKA

VYTIS IR MUSOJI HERALDIKA

Valdovų Herbai ir Antspaudai

Kaip jau minėta, karo reikalui atsiradę, herbai buvo vartojami visame riterių bei feodalų gyvenime, o tarp kitko ir antspauduose. Šiaip riterių antspauduose būdavo žymimi tik jų herbų ženklai — pačios figūros, o valdovų (kunigaikščių, markgrafų ir imperijos valdančiųjų grafų) antspauduose būdavo vaizduojami jie patys raiti, šarvuoti ir su visais savo herbais. Kad antspaudų raiteliai iš tikrųjų vaizdavo ne heraldines figūras, bet pačius valdovus, matome iš to, kad kunigaikščiams keičiantis, pav. po tėvo ėmus valdyti sūnui, būdavo pakeičiamas ir raitelis, nors visi heraldiniai ženklai likdavo tie patys. Tėvo antspaudė, žiūrėk, yra senas, barzdotas raitelis, bet sūnus tuojaus pradeda vartoti jaunikaičio atvaizdą, kuris po eilės metų taip pat virsta barzdotu seniu, o heraldiniai ženklai lieka visą laiką tie patys. Nebent jų dar naujų įsigijama arba nuo kai kurių tenka atsisakyti. Atseit, įsigijama naujų ar prarandama dalis senų žemių.

Su Ietimis Ir Kardais

Valdovai, kunigaikščiai, stambieji feodalai paprastai turėdavo ne vieną herbą. Mat, jų rankose paprastai būdavo sujungiami visa eilė žemių ir sričių, su kuriomis jiems tekdavo ir jų herbai. Pagrindinis kunigaikščio šeimos herbas visada yra antspaudos raitelio skyde, o kiti kitar išdėliojami. Buvo taisyklė, kad tie kunigaikščiai, kurie turėjo tik vieną herbą, antspauduose būdavo vaizduojami kertą kardą, o tie, kurie turėjo bent du ar kelis herbus, būdavo vaizduojami duria ietimi, ant kurios galą būdavo vėliavėlė su antroju herbū. Jei kunigaikštis turėjo daugiau negu du herbus, tai likusieji būdavo išdėliojami ant arklio šarvų ar apdangalo-dažniausiai prieš balną, bet ir už jo. Žinoma, būdavo ir tokių antspaudų, kuriuose kunigaikštis vaizduojamas kertą kardą, bet herbų yra daugiau negu vienas. Taip būdavo tokiais atvejais, kada kunigaikščiai, jau turėdami įprastinį antspaudą, įsigydavo naujų žemių. Tai nėra dažni atvejai. Bet kunigaikščių antspaudai su raiteliais viduramžių yra universalūs reiškinys. Jų yra visur, jai mirgėte mirga ir dabartiniai sfragistikos bei heraldikos leidiniai. Vieni jų yra su ietimis, kiti su iškeltais kardais. Tačiau jie yra tik antspauduose. Nėra jų nei rūmų fasaduose, nei antkapuose ir tik labai retai pasitaiko dar monetose. Dėl to mes dabar neužtinkame į mūsų vėtytį panašių herbų, nors viduramžių kunigaikščių antspauduose jų visur yra. Jų nematome, nes tai nebuvo herbai. Tai buvo ne heraldiniai, bet sfragistiniai ženklai. Tik pas mus per nesupratimą jis virto herbū, nes atėjo į Lietuvą tada, kai heraldikos mokslas jau nebebuvo, kai ženklų prasmė nebebuvo aiški, kai heraldinės ir sfragistinės sąvokos buvo jau sumišusios.

Viduramžinėje Vakarų Europos sfragistikoje (antspauduose) pastebime dar ir daugiau mums įsidėmėtinų reiškinų. Kaip sakytą, kunigaikščiai ir kitokių titulių sričių valdovai antspauduose vaizduojami raiti. Visuomet tai yra vienašaliai antspaudai. Jų antros pusės yra tuščios (atsiminkime, kad antspaudai būdavo vaškiniai ir prikabinami prie dokumentų, kaip mūsų laikų muštinių plombos prie prekių). Jei tokis kunigaikštis pasidaro karalium ar imperatorium, jo antspaudos kinta. Dažniausia jis pasidaro dvišalis. Tada vienoje pusėje yra tas pats raitelis su šeimos herbais, o kitoje pusėje valdovas, vaizduojamas sėdintis sosto ir rankose laikas savo valdžios ženklus (skeptrą, pasaulio rutelį), o aplink antspaudo rato dugne išdėliojami skydai su jo valdomoms karūnoms priklausančių žemių herbais. Be abejo daug kas yra matęs tokį iškilmingą Vytauto arba jo brolio Zigmanto antspaudą, išspausdintą kuriame nors mūsų istorijos vaudovelyje. Ten dešinėse rankose jie laiko po kardą, kairėse laiko iškeltus skydus su vėtyti, o dugne yra atvaizduoti dar 3 kitų žemių herbai.

Imperatoriai, kurie skaitėsi Romos imperatoriais, kaip žinome, vis dėl to ne visada buvo faktiniai Romos valdovai, ne retam ten nepasisekdavo nė kojos įkelti. Bet ir tokiems — ir ypač tokiems — labai rūpėjo pabrėžti savo ryšį su Roma. Dėl to jie pradėjo savo iškilmingųjų antspaudų (kur jie vaizduojami sosto) antroje pusėje vaizduoti Romos miesto vartus su įrašu: "Roma pasaulio galva — valdo visą žemės rutulį". Kai įvedė į antspaudus miesto vartus imperatoriai, karaliai nenorėjo nuo jų atsilikti, ir taip pat pradėjo savo iškilmingųjų antspaudų antrosios pusėje vaizduoti savųjų sostinių vartus. Čia taip pat būdavo laikomasi stilizacijos principo. Vartai būdavo taip sustilizuojami, kad imperatorių ir karalių antspauduose atsirado mūsų vad. Gedimino stulpai.

Lietuviškoji Heraldika ir Vakarai

Po šitų heraldinių ir sfragistinių pastabų, mums reikalingu tolimesnėms išvadoms vėtyties formos problemai ryškinti, eikime prie lietuviškosios heraldikos. Deja, ji tebėra dar visiškai netyrinėta ir daugybė jos klausimų yra neišskūs. Mes neturime tuo klausimu nė vienos studijos, o pagaliau ir medžiaga tebėra dar nesurinkta. Kai kurios betgi išvados yra galimos padaryti jau iš suminėtu faktų. Smulkesnius klausimus kelti dabar būtų neįmanoma jau vien dėl to, kad bet kurioms išvadoms pailustruoti nebūtų dabar prieinamos medžiagos. Tenka tenkintis vien plačiai žinomais faktais.

Iš jau suminėtu bendrosios heraldikos ir sfragistikos faktų, mes galime daryti išvadą, kad mūsų vėtytis, Gedimino stulpai, o gal ir kitos heraldinės figūros yra pasiskolintos iš Vakarų. Tai mums aiškiai rodo lietuviškoje ankstyvoje heraldikoje veikę vakarietiškieji papročiai. Kada jie buvo pasiskolinti, yra sunku pasakyti, nes mes neturime išlikusių antspaudų nei monetų iš ankstyvesnių kaip Kęstučio laikų. Vis dėlto galima prileisti, kad ne tik Kęstučio herbas — karys su skydu — kuris liko Trakų kunigaikštijos herbū, bet ir vėtytis yra iš prieš krikščioniškųjų Lietuvos laikų. Kuris iš kunigaikščių jį pradėjo vartoti pirmas, sunku pasakyti. Tik kad vėtytį būtų vartojęs jau Mindaugas, kaip tai įrodinėjo Basanavičius, neturime jokiu žinių. Jo Mindaugui priskirtasis antspaudas iš tikrųjų yra ne 13, bet 17 a. gamybos. Kad mūsų vėtytis skolinys, nėra nieko nuostabaus ir žeminančio. Juk ir pats herbas, jo sąvoka, jo reikalais taip pat yra paskolintas. Lietuvoje jis nebuvo reikalingas, tad nebuvo reikalo jį ir išradinėti. Jį pasiskolino Lietuvos kunigaikščiai, bendraudami su Vakarais. Rašydami į Vakarus laiškus, jie norėjo pasirodyti nemenkesni už Vakarų valdovus, dėl to jie titulavo save vakarietiškais titulais (dux, rex), o prie savo laišku kabino Vakaruose įprastos formos antspaudus. Kadangi tai buvo dar pagoniškais laikais, tai iš to mes tik galime įsitikinti, kad ir pagoniškoji Lietuva nuo Vakarų Europos nebuvo užsidariusi, kad stebėjo jos gyvenimą, sekė jos papročius. (Pagonybės gynėjas Kęstutis savo antspaudu dugną net išpuošė kryželiais). Vidaus gyvenime herbai nebuvo joks veiksnys ir nebuvo reikalingi. Neturėjo jų nė bajorai iki Vytauto laikų. Tiesa, jie turėjo tam tikrus ženklus, paprastai geometrines figūras, linijų kombinacijas, kurios vėliau virto herbais ir buvo vartojamos antspauduose, bet iki Vytauto laikų tiems ženkams nebuvo teikiama herbo prasmė, nes nebuvo Lietuvoje nė vakarietiškos nobiliteto sąvokos. Tie ženklai Lietuvoje buvo vartojami praktiškojo gyvenimo reikalui, kai reikėjo kur nors atžymėti savininką, pav. pažymėti kam priklauso kur nors miško drėvėje įsikūrusios bitės. Kas pirmas tokį ženklą įkirtu to jos ir buvo.

(Bus daugiau)

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

CINSKY FUNERAL HOME

Motiejus Čivinskas, direktorius
340 HARDING STREET

Prieinamos kainos
Saukite dieną ar naktį
Tel. PL 5-5898

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

NATIONAL BAKERY

ANTANAS DUDA
VITY STALAUSKAS
Sveikina visus kostiumierius
Grazios Worcesterio Mergelės
kurios valgo Dūdos duonelės.
12 ASHMONT AVE.

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

CHARLES RESTAURANT

Phone PL 3-8376
Specializing in
STEAKS, LOBSTERS and CHOPS
Worcester, Mass.

94 MILLBURY STREET

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

MILLBURY FURNITURE CO.

190 MILLBURY STREET
Tel. PL 2-5936 - Worcester, Mass.

Aukščiausios Rūšies Rakandų
Krautuvė

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

MARTIN'S RESTAURANT

kampas MILLBURY ir SIGEL gatvių
Worcester, Mass.

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

ŠADICK'S

Hardware and Paint Co.

Užlaiko Visokius Namų Dažus
Visokius Reikmenis Namams

66 MILLBURY STREET
Tel. PL 6-0842
Worcester, Mass.

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

KLEIN'S Dry Goods Store

159 MILLBURY STREET
Worcester, Mass.

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

L & K MOTORS, INC.

JUOZAS LIETUVNINKAS, Sav.
TEL. PL 2-8750

Paruošiam automobilius vasar. sezonui
Taiso, Ištapa Automobilius — Pardavinėja Sacony
Gasoliną ir Aliejų
Parduoda Visokius Automobiliu Reikmenis
5 GRABOWSKI SQ - Worcester, Mass.

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

ETTA'S FLOWER SHOP

TEL. PL. 2-2119

Užsakykite savo Gėles Velykoms anksti, nes bus trukumas
Visokios rūšies Puokštės ir Zalumynai — \$2.00 ir virš
99 MILLBURY, STREET - Worcester, Mass.

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

PATT'S REFRIGERATION CO

WORTHINGTON AIR CONDITIONING
Visokios Rūšies Šaldytuvų Kontraktai
— 24 Valandų Patarnavimas —

JOHN PATINSKAS

Telefonai: Worcester PL 7-4875
Westboro 2074

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

HAROLD H. HARTWELL

COUNSELOR AT LAW

826 SLATER BLDG. - Worcester, Mass.
Off. Tels. PL 6-4375, PL 6-4376, PL 6-3267

VERNON TELEVISION SALES and SERVICE

76 PROVIDENCE STREET - Tel. PL 6-1759

RCA Crosley Bendix Olympic

JOE BUČINSKAS, prop.

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

WHITE'S Five, Ten to One Dollar Stores

26 MILLBURY STREET
Worcester, Mass.

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

VINCAS GRISKA

MADIGAN'S CAFE

646 MILLBURY STREET
PRAŠOME UŽEIT PAS GRISKĄ

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

CITY LUNCH

I. J. Kairys, Savin.
42 MILLBURY STREET
Worcester, Mass.

Skaniausių valgių galima gauti pas ilgus metus
patyrusį virėją I. J. KAIRI — už prieinamiausias
kainas.

UŽEIKITE, PERSITIKRINKITE PATYS

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

Linkime visiems savo kostumieriams
ir draugams

VINCAS MITRIKAS parduoda geriausios rūšies
mėsos, sviežios kilmės, daržovių ir vaisių.
Pareikalavus pristatom užsakymus į namus

V. MITRIKAS MARKET

19 WASHBURN STREET
TEL. PL 3-4349

STASYS VASKELEVIČIUS (Wackell)

Linksmų VELYKŲ Švenčių
Daug Metų Patyręs APDRAUGOS AGENTAS
Ypač Namų ir Rakandų Apraudoj

237 MILLBURY STREET - Worcester, Mass.

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

MILLBURY FURNITURE CO.

Aukščiausios Rūšies Rakandų Krautuvė

190 MILLBURY STREET - Worcester, Mass.
TEL. PL 2-5936

Easier for the home decorator who decides to hang it herself	
Work goes faster for the craftsman	
because...	
<p>IMPERIAL Washable WALLPAPERS ARE NOW PRECISION TRIMMED FOR EASY HANGING</p> <p>Edges are trimmed at the factory by precision methods... straight, true seams and a superior hanging job are assured. All the hard, messy, time-consuming work of home trimming is eliminated.</p> <p>IMPERIAL IS PACKAGED TO PROTECT TRIMMED EDGES</p> <p>Let us tell you how to hang wallpaper — or recommend a competent paperhanger</p>	

EDWARDS Paint & Wall Paper

3 KELLY SQ.

TELS. 6-1895, 3-9458

LIETUVIAI ! PRISIMINKITE ; NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PAMATYKITE
FILMININKO JUOZO JANUŠKEVIČIAUS
ISTORINĘ LIETUVOS FILMĄ

GAMINTĄ 1939 IR KITAIS METAIS LIETUVOJE
Bus Rodoma

SEKMADIENĮ BALANDŽIO - APRIL 3 d., 1955 m.
Lietuvių Klubo Salėje - 12 Vernon Street

WORCESTER MASSACHUSETTS

PRADŽIA 3:30 VAL. PO PIETŲ VAIKAMS 35c
IŽANGA TIK \$1.00

FILMA VISA SKIRTINGA NUO KITŲ METŲ. NAUJAI ATVYKUSIŲ LIETUVIŲ - TREMTI-
NIŲ. DAR NEMATYTA.

PAMATYKITE Istorinius Lietuvos Nepriklausomybės laikų vaizdus: — vėliavų nu-
leidimo apeigas Vytauto Muzėjaus darže ir pagerimą kareivių "žuvusiems už Lie-
tuvos laisvę" grojant karo invalidų orkestrui, Lietuvos Tarptautinį Olimpjadą,
Lietuvos Nepriklausomybės Vasario 16-tos minėjimą Kaune, Lietuvos Kariuomenę,
šiaulių ir Skautų šventes, Tautiškus šokius ir visą eilę kitų gražių vaizdų, kai tai:
Ūkininkus, kaip mergaitės mokinas amatų mokykloje, Nemuno kurortą, linksną
kaimo Gegužinę ir t.t.

PRISIMINKITE NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ. Pergyvenkite nors kelias
volandas savo gyvenimo vėl Lietuvoje, pamatykite Lietuvą ir visą jos gražumą
naturaliame spalvuose ir išgirskite skambant gražias lietuviškas dainas.
VISI LIETUVIAI NUOSIRDŽIAI KVICIAMI PRISIMINTI NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ.
PAMATYTI ISTORINĘ LIETUVOS FILMĄ.

KVICIA RENGĖJAI - AMERIKOS LIETUVIS - JUOZAS JANUŠKEVICIUS

SVEIKINA SU VELYKŲ ŠVENTĖMIS LIETUVIŲ PILIEČIŲ PASALPINIO IR SOCIALIO KLUBO VALDYBA IR DIREKTORIAI

Sveikina Visus Klubo Narius ir Jų šeimoms su Velykų
Šventėmis. — Linki Visiems Linksmi
ir Naudingai Praleisti.

KLUBO NARIŲ mėnesinis susirinkimas įvyks antrą
dieną Velykų, pirmadienį, balandžio 11 d., 7:30 val. vak.,
klubo svetainėje, 12 Vernon St. Nariai prašomi nepatin-
gėti dalyvauti.

ŠEŠTADIEN-, balandžio 16 dieną nuo saulės tekėjimo
iki saulės nusileidimo įvyksta ŽUVININKŲ KONTES-
TAS prie Bungalow. Visi Klubo nariai, žuvininkai esate
prašomi dalyvauti konteste ir išbandyti savo laimę. Bus
duodama dovanos už didžiausią "Brown Trout" ir už di-
džiausią "Rainbow Trout".

TĄ Pačią dieną, 7:30 val. vak., klubas rengia "Cabaret
Style" šokius savo svetainėje, 12 Vernon St. Bus geras
Bob Zinkus orkestras. Tikrai visi smagiai vakarą pra-
leisite. — Ižangos nebus. Klubiečiai su savo šeimomis ir
draugais prašomi atsilankyti.

Kviečia Klubo Valdyba

IDEAL PHARMACY

VAISTINYČIOS TEL. 3-4840 — RES. 7-1725

V. G. SKRINSKA, B. S. reg. pharm.

29-31 KELLY SQ

Worcester, Mass.

VELYKŲ PROGA —

Sveikina visus lietuvius, vietinius
ir užsieny gyvenančius, linkėda-
mas visiems Linksmų švenčių!

Ta proga primename, kad Vely-
koms turime ypatingai skanių sal-
dainių, riešutų, gerų gėrimų ir vi-
sokių gražių dovanų vaikučiams,
urios yra pigios ir gražiai pa-
puoštos, kad suteikti vaikučiams
džiaugsmo.

Taip pat parsiduoda dažnai ir
kitos priemonės margučių margini-
mui.

Su visais dar tarų receptais ir
bendrai sveikatos reikalais kreipki-
tės pas lietuvi vaistininką.

VYTAUTAS SKRINSKA

Ideal Pharmacy Vaistinės Savininkas

— NOTARY PUBLIC —

Didelis "Penny Sale"

Lietuvių Moterų Klubo
laimėjimų vakaras arba
Penny Sale įvyks šeštadienį,
balandžio 2, 7:30 val. vak.,
12 Vernon gatvės, Lietuvių
Piliečių Klubo name. Visos
narės malonėkite atsilankyti
ir atsinešt dovanų, kad
parengimas būtų pasekmis-
gas. Rengimo Komitetas
kviečia visus atsilankyti
skaitlingai.

J. L.

A.L.R.K. Moterų Š-gos 5 kuopos susirinkimas

Š. m. balandžio mėn. 4 d.
(pirmadienį) 8 v. v., šv. Ka-
zimiero parapijos salėje
šaukiamas Moterų Š-gos 5
kuopa narių susirinkimas.
Susirinkimas prasidės su
kun. M. Tamulevičiaus pas-
kaita apie šventumą, kuris
galimas kiekvienam žmo-
gui.

Kviečiame nares ir prija-
učiančias gausiai atsilankyti.

5 kuopos Valdyba

Velykų Švenčių Proga

Lietuvių Labdaringos ir
Maironio Pašalpinės Drau-
gių narius ir nares sveiki-
name ir prašome Dievą ge-
ros sveikatos ir sekmės gy-
venime.

To paties linkime ir lanky-
tojams Maironio Parką.
Aleliujaj, Aleliuja, Aleliuja!

Liet. Labd. ir Maironio
Pašalpinės Draug. Val-
dyba ir Direktorai.

Kantata Septyni Kristaus Žodžiai

Š. m. balandžio mėn. 3 d.
4 val po pietų, šv. Kazimie-
ro parap. bažnyčioje (tuoj
po mišparų), rengiamas reli-
ginis koncertas. Parapijos
choras, vadovaujamas Lie-
tuvos operos solisto Ipolito
Nauragio, išpildys Kantatą
"Septyni Kristaus žodžiai."

Dalyvaus solistai: Kun.
Griffin - solistas tenoras,
jis yra ir Worcesterio šv.
Povilo Katedros choro vedė-
jas, Dr. Starr, ponia Thomp-
son - sopranas, ir vargonais
palyd. Olga Keršytė.

Įėjimas nemokamas. Reli-
ginis koncertas bus pradė-
tas punktuoliai. Publika
kviečiama nevēluoti. Verbu
susikaupimo sekmadienis.
Visiems gera proga susikau-
pus pasiklausyti Religinio
koncerto, nes toks vyksta
tik vieną kartą metuose.
Nepraleiskime progos.

Maironio Parkas

Maironio Parko Atidarymas
įvyks š. m. balandžio mėn. 16
dieną išeštadienį prieš Atve-
lykį). Kartu bus ir kepurių
paroda. Už gražiausias ke-
pures bus duoti prizai.

Atvelykio dieną (bal. 17 d.)
Maironio parke rengiamas
Margučių Balius, kaip lie-
tuviškų Velykų papročių pa-
laikymą. Bus duodamos 3
dovanos už patiektus gra-
žiousius margučius; be to,
už stipriausią vištos kiauš-
nį ir už toliausiai nureden-
tus. Bus paskirta komisija
iš dalyvaujantių Margučių
Baliuje, kurie spręs kam
teks duoti dovanos. Todėl
yra dar laiko pasidaryti
grąžesnių margučių, parinkti
stipresnių ir išbandyti re-
denimą, kad toliau nure-
denus.

Publikai pageidaujont, š.
m. Velykų švenčių pirma
diena balandžio 10 d. nuo
2 val. Maironio Parkas bus
atidarytas. Visi Liet. Drou-
gijos nariai bei svečiai kvie-
čiami atsilankyti, nes jau-
nimas nori pasirodyti su pa-
vasario švente. O kur jau-
nimas, ten pritinka ir seni-
mas, nes kuo senimas buvo,
tuo jaunimas dabar yra, o
kuo senimas dabar yra, tuo
jauniškas dar bus. Taigi vi-
sus glaudus bendradarbiavi-
mas yra pageidaujamas.

Visus kviečiame atsilankyti
Maironio Parką, į ren-
giamus parengimus.

Maironio Parko Valdyba

Aušros Vartų Parap.

Mot. Socialės Klubo pirm.
V. Kieliene praieitų metų
bėgyje savo namuose su-
ruošė parengimą, kurio pel-
nas buvo skiriamas tremti-
niams ligoniams ir vaiku-
čiams Vokietijojej pasilikus-
iems gausiai prisidėjo vi-
sos Socialės Klubo narės. Ir
mieloi aukomis prisidėjo šie
iniciatoriai J. Rauktys \$3.,
Mačionis \$2., B.Svikielienė \$2.,
Lendraitis \$5., Em. Zakar
Urmonienė \$1., J. Taparau-
skienė \$1., E. Nareikas \$1.
Viso buvo gauta pelno \$60.
Toigi mūsų nuosirdžios au-
kos jau yra pasiekusios
tuos vargstančius per kun.
Tėvą Bernatoni.

Liet. Labd. ir Maironio
Pašalpinės Draug. Val-
dyba ir Direktorai.

Paremtime Nek. Prasi- dėjimo Seselių

Šventovės Statyba

Š. m. gegužės mėn. 6 d. 8 v.
vak. šv. Kazimiero parapi-
jos božnyt. salėje įvyks va-
karas - koncertas Nekalto
prasidėjimo Seserų Kopyl-
čios statybos parėmimui.
Tuo tikslu š. m. kovo mėn.
16 d. 7 val. vak. šv. Kazimie-
ro parapijos salėje buvo su-
šauktas Worcesterio lietu-
vių visuom. veikėjų būrelis
pasitarti, ar yra pritari-
mas ir sutikimas padėti su-
rengti tokį vakarą - koncer-
tą. Visų buvo pritaria ir
išrinktas rengimo komite-
tas:

Garbės pirm. kleb. kun. A.
Petraitis, pirm. L. Leknic-
kas, vice pirm.: p.p. M. Vaiš-
noriene, V. Kieliene, M. Vat-
kins ir M. Giraitienė, kasin.
M. Pauliukonienė ir K.
Pauliukonis, sekret. J. Viz-
baras, nariais: Pr. Pauliu-
konis, V. Liutkienė, A. Va-
gelis, L. Babickienė, G. Ka-
neb, Ap. Leknickienė, Gaili-
liūnienė, Garsienė ir V. Zi-
džiūnas.

Rekolekcijos

Š. m. kovo mėn. 13-20 d.
šv. Kazimiero parap. baž-
nyčioje rekolekcijas vedė
Tėvas K. A. Matulaitis, MIC.
Pirmosios 3 dienos buvo
skirtos moterims, o likusios
3 dienos sovaitės vyrams.
Tėvas Matulaitis pamokslus
sakė pritaikindamas gyve-
nimui, populiariai bei su-
prantamai. Todėl kaip mo-
terys taip ir vyrai gausiai
lankė vedamas rekolekcijas.

Rekolekcijų paskutinę die-
ną (kovo mėn. 20 d.) kun.
K. A. Matulaitis parapijos
salėje skaitė paskaitą apie
arkivyskupą Jurgį Matule-
vičių - Matulaitį ir jo beati-
fikacijos bylą. Prelegntas
pareiškė, kad po mirties ar-
kiv. J. Matulevičiaus - Ma-
tulaičio lietuviai ištikti ne-
laimės, ypač ligos, malda
šoukėsi į jį ir lankė jo kapą.
Buves Marijampolės para-
pijos klebonas kun. Kaz-
lauskas yra užregistravęs
200 įvykių, kurie aptaurėję
malonę.

Prelegntas ragina melstis
į šv. Trejybę, kad pradėtoji
Dievo Tarno arkiv. Jurgio
Matulaičio beatifikacijos by-
la vainikuotų jį šventojo
garbe.

Kleb. kun. A. Petraitis pa-
dėjo prelegntui už turi-
ningą paskaitą ir ragino su-
sirinkusius paremti auko-
mis, ses beatifikacijos byla
reikalauja ir daug išlaidų.

Liet. Labd. Draugijos Nariams

1955 m. balandžio (April)
1 d. val. vak. šv. Kazimiero
parapijos salėje šaukiamas
Lietuvių Labdaringos Drau-
gijos narių nepaprastas su-
sirinkimas.

Darbotvarkėje pagrindinis
punktas: Naujos Salės sta-
tybos reikalai.

Narių į nepaprastą susi-
rinkimą atvykimas būtinas.
Be pagarsinimo laikrastyje,
ūkinių, senelių ir vaikų,
vyrų ir moterų. Toliau ma-
gis išsiuntinėti atvir-
laiškiais pakvietimai, ku-
riuos atsineškite į susirinki-
mą ir įteiksite maršalkai.

Liet. Labd. Draugijos
Valdyba

Koresp.

Linksmų VELYKŲ Švenčių
— nuo —

MILLBURY STREET PUBLIC MARKET

IGNAS IR IEVA PIGAGAI
SŪNŪS JONAS ir VYTAUTAS
352 MILLBURY GATVĖS - Worcester, Mass.

Visiem savo prieteliam, draugam ir visiem lietuviam
VELYKŲ Švenčių Proga

MĖSOS: Rūkytų ir šviežių Kumpių (Hamių),
šviežių Kalakutų arba Turkių, žasų, Ančių, Vištų,
Gaidžių ir šviežių Kūbasų; Visokių Skaniausių Mėsų ir kitų
valgomųjų daiktų, krautuvių perplūdią įvairiausių
valgomais daiktais.

Kviečiam atsilankyti ir pasirinkti kas kam patinka
PRISTATOM Į NAMUS— Turime Savo Trokus ir Mašinas

PARODA APIE LIETUVOS KANČIAS

Worcesterio Liet. Tautinės
Sąjungos Skyrius š. m. ko-
vo mėn. 26-27 d.d. Worceste-
ryje, šv. Kazimiero parapi-
jos salėje buvo surengę
Genocido parodą.

Įėjus į salę, tuoj į akis kri-
to scenoje išstatytas paveik-
slas - dekoracija vaizduojan-
ti liepsnojančią ir kraujuo-
jančią Lietuvą. Kiek į priekį
kitas paveikslas - dekoraci-
ja vaizduojanti Lietuvos
gamtą ir kryžių eilės pro
kuriuos teka kraujo upė, o
visą tą pridengia piautuvos
su raudona žvaigžde, kurie
vaizduoja žudoma ir naikina-
mą pavergtą Lietuvą. Pa-
veikslai - dekokracijos pieš-
tas dail. Andriušio, dabar
nuosavybė Bostono Tautinės
Sąjungos. Prieš kalbamos
dekoracijos iš kraštų pasta-
tytos Amerikos ir Lietuvos
valstybinės vėliavos, o iš
priekio, ant grindų perplė-
ta Lietuvos tautinė vėliava.

Pačioje salėje: prie scenos
3 stalai, apdengti staltiesė
mis lietuviškais raštais aus-
tomis. Ant vieno stalo pas-
tatytas rankų darbo stili-
zuotas lietuviškas kryžius,
medinė lėkštė duonai su įra-
šu "juoda duona ne badas"
ir Vytis išsiuvinėta p. Rep-
šienės. Ant antro stalo ran-
kų darbo medžio drožinys
golytelė su šv. Marijos pa-
veikslu, vaizduojantis Vil-
niaus Aušros Vartus; kitas
medyje išdegintas paveik-
slas, baizduoja šv. Mariją su
Kūdikėliu ant rankų, o iš
kairės Jos pusę pakrypes
smūtkelis. Ekspozatai nuo-
savybė kun. J. Steponaičio.
Ant trečio stalo—lėlė ap-
rengta tautiniais rūbais,
nuosavybė p. V. Kidienės ir
2 gintariniai karoliai, nuo-
savybė p. Watkins.

Salės kraštuose pastatyti
ilgi stalai, apdengti, ant ku-
rių išdėti paveikslai—foto-
grafijos bolševikų būdelių
nužudytų kunigų (kun. kleb.
V. Balsio), kun. Jono Petrė-
no, kun. Justino Dabrilo),
daktarų (dr. Žemgilio), vie-
nuolių, kurių, partizanų,
ūkinių, senelių ir vaikų,
vyrų ir moterų. Toliau ma-
gis išsiuvinėti atvir-
laiškiais pakvietimai, ku-
riuos atsineškite į susirinki-
mą ir įteiksite maršalkai.

Liet. Labd. Draugijos
Valdyba

Parodos surengimui darbo
naštą pakėlė, ir jiems tenka
visuomenės nuosirdi padė-
ka: A. Vagelis, J. Pipiras,
J. Vizbaras, P. Babickas su
žmona, I. Savickaitė, A. Irli-
kaitė, Baškienė, V. Kieliene,
M. Watkins, L. Vedeckas, K.
Šimulynas, J. Svirskas, J.
Matulevičius, kleb. kun. A.
Petraitis leido pasinaudoti
parapijos salę ir savo daly-
vavimu daug prisidėjo prie
parodos pasisekimo. Taip
pat kun. Valungis ir kun.
Tamulevičius. Kun. Valun-
gis pamokslu metu patarė
atsilankyti į Genocido Pa-
rodo ir k. v. Prieš stalus iš-
d. L. Žvirkalnis